

Jaarverslag 2011

Centrum Internationale Kinderontvoering

Jaarverslag 2011

Centrum Internationale Kinderontvoering

Voorwoord

In 2011 had het Centrum IKO een tegenslag. Het ministerie kortte het toch al bescheiden budget met bijna 15%. Een korting van €50.000,- is fors op een budget van € 400.000,-, terwijl tegelijkertijd het aantal ouders die het Centrum benadert voor advies en begeleiding enorm toeneemt. Om dat tekort te kunnen compenseren is extra geld gevraagd voor projecten waaronder het operationeel maken van het Europese telefoonnummer voor vermiste kinderen 116.000. Aangezien ook hiervoor geen geld beschikbaar bleek in Nederland is besloten het nummer wel open te houden maar er niet al te veel ruchtbaarheid aan te geven. Het 116000 nummer is bestemd voor ouders waarvan de kinderen vermist zijn en ondersteuning nodig hebben. De opsporingstaak behoort tot het werk van de Landelijke politiediensten.

De verzelfstandiging van de Stichting Centrum Internationale Kinderontvoering in 2010 en de splitsing van directietaken per 1 december 2011 zijn inmiddels afgerond. Dank aan allen die hierbij betrokken waren.

Mevrouw mr. T. Ladders – Elfferich
Lid van de Raad van Toezicht

Jaarverslag 2011

Centrum Internationale Kinderontvoering

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding	9
2. De organisatie	11
3. Informatie, advies en begeleiding in 2011	13
3.1 Telefonisch en e-mail contacten	
3.2 Nieuwe, lopende en afgesloten zaken	
4. Projecten en samenwerking	25
5. Mediacontacten en publicaties	29
6. Het Mediation Bureau	33
Bijlagen: overzicht cijfers 2011	36

1. Inleiding: meningen en feiten

Tot diep in de vorige eeuw leek de wereld overzichtelijk. Familieleden woonden soms een leven lang in dezelfde regio, dicht bij elkaar. Het sociale netwerk, school en werk binnen handbereik, zo ook een potentiële huwelijkspartner. Door de komst van internet en goedkoop en snel reizen is in de laatste decennia de wereld binnen bereik gekomen. Grenzeloos verliefd het programma van Net 5 maakt duidelijk wat het betekent om je geliefde te volgen naar een ander land, het avontuur tegemoet. De eerste maanden is er geen vuiltje aan de lucht. De andere gewoonten de andere taal zijn spannend en er valt veel te ontdekken. Wordt de relatie bestendig en wordt er gesproken over trouwen dan moeten er keuzes worden gemaakt over de woonplaats van het paar. Uit de cijfers van het Centrum IKO blijkt dat over het algemeen de vrouw de keuze maakt te verhuizen naar het land van haar geliefde. Zij volgt hem en leert daar te leven tussen zijn vrienden, zijn familie en zeker in de eerste tijd van zijn inkomen. Haar diploma's behaald in Nederland zijn vaak niet geldig in het nieuwe land wat het vinden van een baan voor haar op het gewenste niveau bemoeilijkt. Maar ach wat geeft het, met de vlinders in je buik kleurt de hele wereld roze.

Op het moment dat men besluit te trouwen en samen kinderen op de wereld te zetten verandert er iets wezenlijks. Wanneer alles goed gaat en zij zich prettig voelt in het ander land lossen beiden het verschil van inzicht over de wijze van opvoeden van de kinderen wel op. Loopt het huwelijk spaak en wil zij terug naar haar familie dan kan er ellende ontstaan wanneer dit niet goed is geregeld.

Eenzaamheid, heimwee en uitzichtloosheid zijn vaak de oorzaak van een kinderontvoering zeker wanneer de ouders moeizaam met elkaar communiceren. Angst bij vader de kinderen nooit meer te zullen zien en angst bij moeder niet terug te kunnen keren met de kinderen spelen een belangrijke rol. Het belang van de kinderen is dan snel uit het oog verloren. Kinderen worden over het algemeen dagelijks verzorgd door de moeder. Zeker wanneer zij degene is die geëmigreerd is heeft zij weinig kans op een baan en is de keuze wie de dagelijkse zorg voor de kinderen op zich neemt snel gemaakt. Vanaf het moment dat het huwelijk spaak loopt tot dat de scheiding officieel is uitgesproken door de rechter verlopen soms jaren. Geen huisvesting, on-

zekere inkomsten gecombineerd met heimwee kunnen dan een reden zijn om eerder terug te keren. Toch moeten gezag en de omgang in het belang van de kinderen goed geregeld worden want vertrekken met de kinderen zonder de toestemming van (ex)partner kan niet zomaar. Kinderen zijn het meest gebaat wanneer de ouders samen bespreken hoe dit moeilijke dilemma kan worden opgelost. Komen beiden er niet uit dan kan de ouder die terug wil keren toestemming vragen aan de rechter.

Rechters worden steeds meer geconfronteerd met verzoeken van moeders die met de kinderen terug willen keren. Een dilemma voor de rechter die het welzijn van de moeder moet afwegen tegen het welzijn van de kinderen en van vader. Wat is in wiens belang. De meeste landen zien het verzoek om te verhuizen met de kinderen als een binnenlandse aangelegenheid en zijn terughoudend als het erop aankomt dit onderwerp als 'internationaal' te bestempelen. Ik ben van mening dat het vragen om 'een toestemming tot vertrek' weliswaar juridisch een nationale aangelegenheid is maar met een grensoverschrijdend en dus een internationaal karakter. Het is namelijk de enige manier voor een ouder om een land te verlaten met de kinderen zonder beticht te worden van een internationale kinderontvoering. Tegen die achtergrond heeft de Stichting IPCAS, een dochter-stichting van het Centrum IKO een brief gestuurd aan de Haagse Conferentie waarin aanbevelingen zijn verwoord rond het thema "relocatie".

Samen naar een oplossing zoeken in het belang van de kinderen kan met professionele

ondersteuning. Het Mediation Bureau van het Centrum IKO organiseert cross border mediations voor ouders. Dit is géén scheidingsbemiddeling. Tijdens de cross-border mediations, die drie keer drie uur duurt, wordt besproken wie van de ouders de dagelijkse zorg voor de kinderen op zich neemt, waar de kinderen wonen, op welke wijze de andere ouder regelmatig contact houdt met de kinderen en hoe ze dit samen financieren. In 2011 hebben 19 ouderparen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

Het aantal zaken waarbij toestemming voor een vakantie of vertrek is gevraagd is het afgelopen jaar sterk gestegen. In 2011 hebben 37 ouderparen die separaat leven het Centrum IKO benaderd met

**Uit de cijfers van het Centrum
IKO blijkt dat over het
algemeen de vrouw de keuze
maakt te verhuizen naar het
land van haar geliefde.**

de vraag op welke wijze zij een vakantie-regeling vast konden laten leggen. Een deel van de ouders hebben de afspraken onderling geregeld en de overeenkomst laten bekrachtigen bij een advocaat of notaris. Een ander deel van de ouders heeft de rechter gevraagd een besluit te nemen omdat ze er onderling niet uitkwamen. Rechters worstelen met deze zaken. Wie garandeert de achtergebleven ouder dat zij of hij de kinderen kan blijven bezoeken in het andere land. Tegelijkertijd is de keuze voor ouders tussen – een leven lang leven in een land waar je geen toekomst hebt mét kinderen – of terugkeren zónder kinderen – een duivels dilemma. Het naleven van afspraken over contact en omgang in beide landen zijn voor de rust van ouders en de kinderen daarom essentieel. Geen serieus aandacht schenken aan de wens van de verzorgende ouder om met de kinderen te vertrekken kan een internationale kinderontvoering voorkomen.

Sinds 1 januari 2012 is de rechtspraak als het gaat om de behandeling van kinderontvoeringszaken geconcentreerd bij de Rechtbank en het Hof Den Haag. Zaken waar ouders toestemming vragen om te vertrekken vallen daar niet onder. Het Centrum IKO en ook de 1e kamer hebben gepleit bij de regering om ook deze zaken onder te brengen bij de rechtbank en het Hof Den Haag. Helaas zonder resultaat. Wel heeft de staatssecretaris toegezegd dat, mocht in de toekomst blijken dat een concentratie van rechtspraak wenselijk is, hij het standpunt van de regering opnieuw tegen het licht houdt. Het Centrum IKO zal het komend jaar extra aandacht schenken aan uitspraken van rechters in zaken waar ouders toestemming vragen voor vertrek. Neemt niet weg dat beide ouders verantwoordelijk blijven, ook na een scheiding, voor een veilige omgeving en een evenwichtige toekomst van hun kinderen. Zeker wanneer deze ooit uit een 'grenzeloos' verliefde relatie zijn geboren.

Els Prins
directeur Stichting Centrum IKO

2. De organisatie

In 2011 is het Centrum IKO verder verzelfstandigd. In juni 2006 is het Centrum begonnen als onderdeel van Stichting De Ombudsman. Eind december 2010 is officieel de oprichtingsakte van de Stichting Centrum Internationale Kinderontvoering gepasseerd en per 1 december 2011 heeft het Centrum een eigen directeur. Bij het Centrum IKO zijn vier academisch juristen werkzaam met ieder een eigen specialiteit. Drie juristen werken als juridisch adviseur en 1 jurist is coördinator van het Mediation Bureau. Het bureau wordt gerund door een afdeling secretaresse.

Het Centrum heeft een Raad van Toezicht en een Raad van Advies.

In de Raad van Toezicht hebben zitting:

- Ir. Drs. H.N.J. Smits
- Mevrouw mr. P. Ch. Lodders–Elfferich
- Prof. mr. P. Vlaardingerbroek
- de heer P. Römer
- Prof. dr. P. Schnabel

De Raad van Toezicht vergadert vier keer per jaar.

De adviesraad bestaat uit:

- Mr. U. Santi
- Mevrouw mr. Dr. L. Jordens-Cotran
- Mevrouw drs. Sagouti-Beck
- Mevrouw mr. Dr. B. de Hart
- Mevrouw mr. D.A. Flinterman

De Raad van Advies komt twee tot viermaal per jaar bijeen.

Directeur is mevrouw E. Prins.

De medewerkers verbonden aan het Centrum IKO zijn;

- mevrouw M. S. Goote
- mevrouw mr. C.C.S. Lazar.
- mevrouw mr. E. M. Molendijk
- mevrouw mr. M.P. Schulte
- de heer mr. A. M. Storm

Stagiaires

- mevrouw D.G.E. Bourne
- mevrouw I.L. Van den Herik

In totaal ondersteunen 8 buitenmedewerkers ouders en kinderen extern;

- mevrouw S, Barghi
- de heer mr. N. van Bergeijk
- de heer W. van Campen
- mevrouw I. van Dijck
- mevrouw M.J. Hessel
- mevrouw S. Labadie
- mevrouw I. Mondria
- de heer R. Schouten

De mensen die contact zochten hadden veelal vragen over het voorkomen van een internationale kinderontvoering en wat te doen wanneer een kind daadwerkelijk is meegenomen.

3. Informatie, advies en begeleiding in 2011

Inleiding

Het Centrum IKO is 24 uur per dag bereikbaar voor ouders en professionals. De reguliere lijnen zijn dagelijks open van 09.30 tot 16.30 uur. Buiten deze uren kunnen mensen die noodgedwongen hulp vragen doorverbonden worden met een deskundige. Er zijn drie juristen werkzaam als adviseur en begeleider. Ter ondersteuning zijn nog eens tien geschoolde vrijwilligers actief. In 2011 hebben de drie juristen ruim **3600** keer contact gehad met ouders en professionals. De mensen die contact zochten hadden veelal vragen over het voorkomen van een internationale kindervervoering en wat te doen wanneer een kind daadwerkelijk is meegenomen. Ook aanverwante onderwerpen kwamen regelmatig aan de orde zoals vragen over wanneer je met een kind mag verhuizen en hoe een internationale omgangsregeling tot stand komt. Het grootste gedeelte van de cliëntcontacten, 2495, betreft de betrokken ouders, familie en gezinsleden. In 18 keer is contact gezocht door de betrokken kinderen zelf. In 2011 zijn 164 ontvoeringen geregistreerd waarvan er 63 plaatsvonden vanuit Nederland naar het buitenland.

Het aantal kinderen dat informatie en advies vraagt aan het Centrum groeit langzaam maar gestaag. Met de mensen die geadviseerd zijn wordt nadien contact opgenomen om na te gaan hoe de situatie verloopt en of het verstrekte advies het juiste effect heeft. De cliënten wordt gevraagd of zij hun vaste begeleider bij het Centrum IKO willen blijven informeren over de gang van zaken. Zo kan een beeld geschetst worden van het verloop van een zaak.

Het afgelopen jaar hebben 1433 mensen telefonische contact gezocht en 834 mensen hebben contact opgenomen via het e-mail adres info@kinderontvoering.org. Ook hebben enkele mensen een brief (11) of fax (6) gestuurd. In totaal hebben **2284** mensen contact gezocht met het Centrum IKO. Hieruit zijn 461 nieuwe zaken voortgekomen. Dat is meer dan 10% vergeleken met voorgaand jaar. Er is 785 keer contact geweest met een professional van diverse instanties, 378 keer per telefoon en 407 keer per e-mail.

3.1. Telefonische en e-mail contacten

Vrijwel alle contacten met het Centrum IKO verlopen via de telefoon, 1433 keer, of per e-mail 834 keer. De medewerkers hebben naar aanleiding van zaken en inkomende vragen 1299 keer naar buiten gebeld. In totaal heeft het Centrum bijna tweeduizend telefoongesprekken geregistreerd en ruim zestienhonderd e-mails behandeld.

Telefonische contacten

In 2011 zijn **1918** telefoongesprekken geregistreerd. Van die telefoongesprekken waren er 1433 inkomend. In 485 zaken zijn de ouders door de juristen teruggebeld om het verloop van de zaak te bespreken. Met ouders, familie en gezinsleden en vrienden is 1301 keer gesproken. In vijf situaties is er een telefoongesprek gevoerd met een kind dat betrokken is bij een internationale kindervervoering.

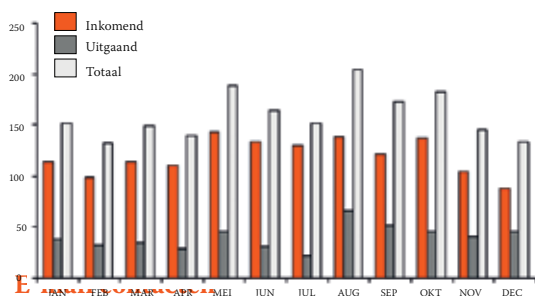
In totaal zijn 378 gesprekken gevoerd met diverse organisaties, waaronder gemeente ambtenaren, (psychiatrisch) hulpverleners, Rode Kruis, rechtbanken en internationale organisaties. Er zijn 72 gesprekken gevoerd met advocaten en 96 gesprekken met de politie, het Openbaar Ministerie, de Centrale autoriteit en medewerkers van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Overzicht telefoongesprekken 2011

In onderstaande tabel ziet u een overzicht van de telefoongesprekken van 2011. In de maanden mei en augustus zijn de meeste telefoongesprekken gevoerd, met een record aantal gesprekken van 204 in augustus.

telefoongesprekken			
2011	inkomend	uitgaand	Totaal
Januari	114	38	152
Februari	99	33	132
Maart	114	35	149
April	111	29	140
Mei	143	46	189
Juni	134	31	165
Juli	130	22	152
Augustus	138	66	204
September	121	52	173
Oktober	137	46	183
November	104	41	145
December	88	46	134
Totaal	1433	485	1918

Telefoongesprekken 2011

Het Centrum IKO heeft in 2011, **1643** contacten geregistreerd die via de e-mail zijn verlopen.

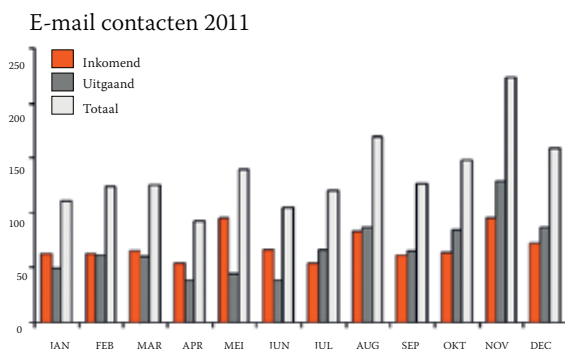
834 e-mails waren inkomend, 809 e-mails waren uitgaand. 1223 van deze e-mail contacten zijn gevoerd met ouders, familieleden en vrienden, 13 keer heeft een e-mail wisseling plaatsgevonden met een kind.

Organisaties hebben 407 keer contact gezocht met het Centrum IKO per e-mail. Hieronder vallen onder meer 45 e-mail contacten met advocaten. 203 van de e-mail contacten zijn te scharen onder de diverse organisaties en 126 contacten per e-mail waren met de buitenmedewerkers van het Centrum IKO. Het gaat hier voornamelijk om terugkoppeling van een buitenmedewerker na het begeleiden van en/of het hebben van contact met een cliënt van het Centrum.

Overzicht e-mail contacten 2011

In onderstaande tabel vind u een overzicht van de aantallen e-mail contacten in 2011. Ook in de e-mail contacten komt terug dat de maanden mei en augustus drukke maanden zijn geweest. Een uitschieter is echter te vinden in de maand november met een totaal van 224 e-mail contacten.

E-mails			
2011	inkomend	uitgaand	Totaal
Januari	62	49	111
Februari	63	61	124
Maart	65	60	125
April	54	39	93
Mei	95	45	140
Juni	66	38	104
Juli	54	66	120
Augustus	83	86	169
September	61	65	126
Oktober	64	84	148
November	95	129	224
December	72	87	159
Totaal	834	809	1643

3.2. Nieuwe, lopende en afgesloten zaken

1e en 2e lijnszaken.

Inleiding

Onder zaken wordt verstaan situaties waarbij een dreiging tot ontvoering aan de orde is of dat er sprake is van een ontvoering waarin nog geen oplossing is bereikt.

Zaken kunnen soms jaren actief blijven. Er wordt derhalve een onderscheid gemaakt tussen nieuw binnen gekomen zaken en nog lopende zaken. Tevens wordt gekeken of een eenmalig advies voldoet, 1e lijns, of een langere begeleiding gewenst is, 2e lijns.

In 2011 zijn er in totaal 749 nieuwe contacten binnengekomen. Wanneer een ouder om advies vraagt in een zaak waar een kind is meegenomen of dreigt te worden meegenomen, wordt hier altijd een zaak van gemaakt. Het Centrum IKO maakt geen onderscheid in haar hulpverlening aan de achtergebleven ouder of de ouder die het kind heeft meegenomen.

Van de 749 inkomende contacten zijn er uiteindelijk 461 als een zaak geregistreerd.

Dit is een stijging van 30,96 % ten opzichte van 2010. Naast de juridische vragen, maken veel cliënten een emotionele tijd door. Zij zijn bang hun kind kwijt te raken. Het Centrum IKO biedt ouders en familieleden die daar behoefte aan hebben een langere begeleiding. Ook kunnen ouders gebruik maken van het Familie-support programma dat is opgezet door een externe deskundige die nauw samenwerkt met het centrum IKO

Er zijn 288 situaties geregistreerd waar geen verdere begeleiding in nodig is, deze vallen binnen de categorie afgehandeld eerste lijns. Van tien contacten is in tweede instantie toch nog een zaak gemaakt, ondanks dat de cliënt in eerste instantie had aangegeven geen behoefte te hebben aan verder contact. Hierbij valt te denken aan gezinsvoogden waarvan de kinderen zijn meegenomen naar het buitenland of een familielid.

Het Centrum IKO heeft in 2011 een nieuw registratiesysteem in gebruik genomen. Mede door de opzet van het nieuwe registratiesysteem kunnen er meer aspecten met betrekking tot de contacten worden geregistreerd. Naast de gebruikelijke onderwerpen zijn onder andere toestemming voor vakantie, binnenlandse ontvoering en 'kind terug' als codes toegevoegd in het registratiesysteem. De bouw van het registratiesysteem is gefinancierd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Alle externe rapportages zijn geanonimiseerd. Het Centrum IKO houdt zich aan de Wet Bescherming Persoonsge-

gevens. Alleen met schriftelijke toestemming van de ouder kunnen gegevens worden verstrekt.

Afgehandeld eerste lijn

In 2011 zijn 288 contacten geregistreerd met derden. Deze mensen vroegen advies of informatie. Er was geen verdere begeleiding nodig. Advocaten, medewerkers van Bureau Jeugdzorg en de politie vallen onder deze categorie. Vaak belt een professional in een andere zaak nogmaals na een eerdere begeleiding door het Centrum IKO. Het Centrum IKO hanteert de regel dat alleen algemene informatie wordt verstrekt aan een hulpverlener. Een persoonlijk advies wordt pas gegeven nadat met de betrokken ouder zelf is gesproken. Op die manier worden misverstanden voorkomen. De materie van kindervervoering is dikwijls complex. Een advies luistert nauw en een ouder kan aanvullende informatie geven waar een derde niet van op de hoogte is. Een uitzondering wordt gemaakt wanneer de ouder een taal spreekt die de juridisch adviseur niet beheerst. Dan kan samen met een tolk het gesprek gevoerd worden. Voorop staat de kwaliteit van het advies. De juridisch adviseurs zijn niet alleen academisch juridische opgeleid maar hebben eveneens speciale vaardigheden geleerd waardoor ze door kunnen dringen tot de kern van het probleem. Ook wanneer degene die belt emotioneel is.

Categorie	Aant eerste lijn
Algemeen advies	138
Uitgevoerde ontvoering	65
Dreigende ontvoering	33
Toestemming voor vertrek	15
Geoorloofde overbrenging	12
116.000	11
Toestemming voor vakantie	8
Internationale omgangsregeling	8
Binnenlandse ontvoering	5
Kind terug	2
Ontvoering binnen het Koninkrijk	1
Totaal onderwerpcodes	298
Totaal eerstelijns	288

Kinderen worden dagelijks ongeoorloofd meegenomen door ouders, co-ouders of een familie lid. Het Centrum registreert deze zaken als een ontvoering. Wanneer de ontvoering gemeld wordt door een derde, niet direct betrokkene, noemen we een zaak 1e lijns. Dan is de zaak gemeld. Zodra de achtergebleven ouder of de ouder die het kind heeft meegenomen het centrum benadert en advies en begeleiding wenst dan noemen we een zaak 2e lijns. Het aantal onderwerpcodes ligt iets hoger dan het to-

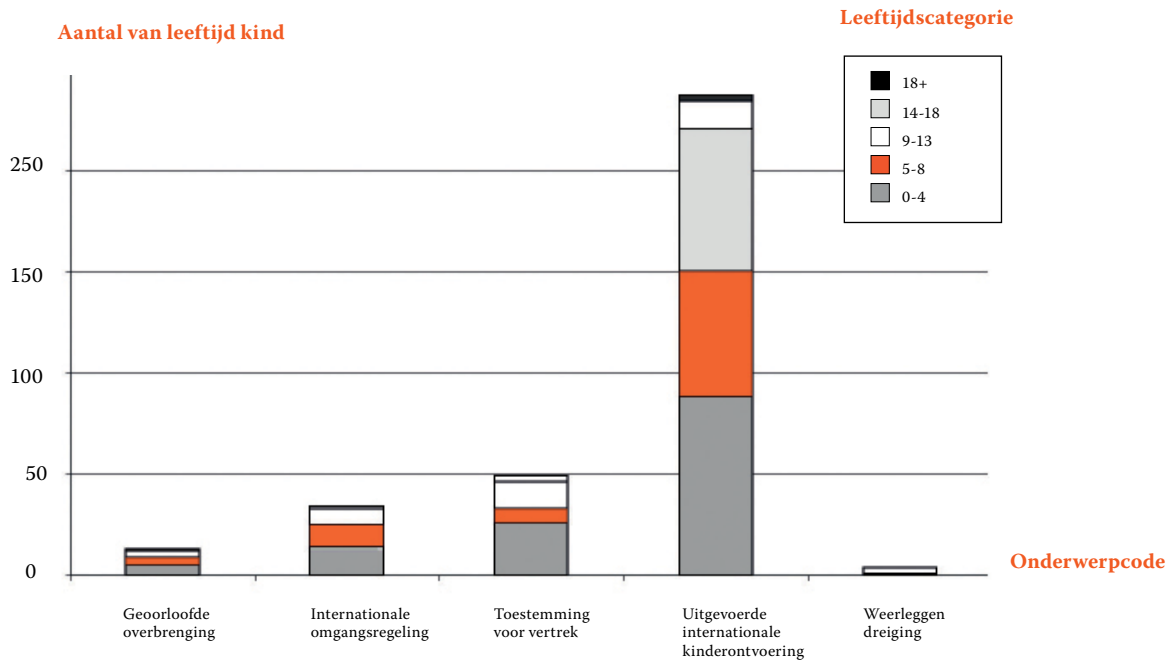
taal aantal nieuwe eerstelijns contacten vanwege het feit dat in één zaak vragen zijn gesteld over meerdere kwesties.

Nieuw binnengekomen zaken in 2011

In 2011 zijn in totaal 461 nieuwe zaken geregistreerd. De nieuwe zaken zijn in diverse categorieën ingedeeld. Het totaal aantal onderwerpcodes is hoger dan het totale aantal nieuwe tweedelijns zaken. Het komt voor dat in één zaak sprake is van verschillende categorieën.

Categorie	Aantal onderwerpen	Aantal kinderen
Uitgevoerde ontvoering totaal	164	249
Verzorgende ouder ontvoerder	101	160
Niet-verzorgende ouder ontvoerder	55	77
Co-ouder ontvoerder	4	6
Ontvoering door familie	4	6
Ontvoering binnen het Koninkrijk	0	0
Binnenlandse ontvoering/omgang	15	20
Dreigende ontvoering	154	233
Internationale omgangsregeling	34	48
Toestemming voor vertrek	34	54
Toestemming voor vakantie	37	53
Weerleggen van dreiging	4	7
Geoorloofde overbrenging	24	29
Kind terug	17	24
Algemeen advies	39	39
116.000	1	1
Totaal onderwerpen 2011	523	1006
Totaal nieuwe zaken 2011	461	***

Het Centrum IKO registreert niet altijd de leeftijd van de kinderen die betrokken zijn bij een ontvoeringszaak maar eveneens wanneer het een dreiging betreft.

Uitgevoerde internationale kinderontvoeringen

In 2011 zijn in totaal 249 kinderen meegenomen door een ouder of familielid. Een ouder die een kinderontvoering pleegt neemt meestal alle kinderen uit het gezin mee. In de 164 ontvoeringen die het Centrum IKO registreerde nam in 113 zaken de moeder de kinderen mee en in 47 zaken de vader. In vier zaken heeft de familie het kind ontvoerd waarvan drie keer de grootouders en één keer de meerderjarige zus.

Het Centrum maakt onderscheid tussen de ouder die grotendeels thuis is en verantwoordelijk is voor de zorgtaken, de verzorgende ouder, en de ouder die een fulltime baan heeft, de niet verzorgende ouder. Dit onderscheid is geen kwalificatie voor de liefde die beide ouders koesteren voor hun kinderen.

Van de 164 zaken zijn 101 keer kinderen meegenomen door een verzorgende ouder, 94 moeders en zeven vaders. In totaal werden 160 kinderen meegenomen.

77 kinderen zijn ontvoerd door hun niet verzorgende ouder. In 63 zaken hebben 38 vaders en in 17 moeders de kinderen meegenomen. In vier zaken zijn zes kinderen meegenomen door een co-ouder. Hierbij gaat het om drie moeders en één vader.

In de overige zaken zijn zes kinderen meegenomen door een familielid. Vijf daarvan zijn achtergehouden door de grootouders en één kind is achtergehouden door een tante. In deze gevallen waren een of beide ouders het niet eens met de verhuizing van de kinderen.

De leeftijd van de kinderen die worden meegenomen is over het algemeen tussen de 0 en 8 jaar oud. In 2011 zijn 11 baby's meegenomen.

Vergelijking met 2010.

Er is een stijging te zien in het aantal geregistreerde kinderontvoeringen.

In 2010 zijn 114 kinderontvoeringen geregistreerd, in 2011 164 zaken. Een stijging van 69%.

In 2010 heeft de moeder in 74 van de 114 zaken het kind meegenomen, dit is 65%. In 2011 heeft in 113 van de 164 zaken de moeder het kind meegenomen dit is 69%.

Het totaal aantal kinderen dat te maken kreeg met een uitgevoerde ontvoering was in 2010 165. In 2011 kregen 249 kinderen te maken met een verhuizing naar het buitenland zonder toestemming van de andere ouder, een toename van 66%.

voorbeeldzaak

Oezbekistan:

Een Oezbeekse moeder en Oezbeekse vader hebben samen een zoon van 8 jaar. Ouders zijn gescheiden, de omgang en communicatie verloopt al jaren moeizaam. De moeder heeft angst dat vader hun zoon achterhoudt na een vakantie, maar is genoodzaakt om de uitspraak van de rechter na te leven met betrekking tot de vakantieregeling. Meerdere instanties hebben moeder aangeraden om de uitspraak na te leven. Moeder neemt

contact met het Centrum IKO op wanneer zij het kind al drie weken niet meer heeft gesproken en het kind vier dagen eerder terug had moeten keren van vakantie. Moeder vraagt advies aan het Centrum IKO. Zij wordt geadviseerd te blijven communiceren met vader, het verzoek tot teruggeleiding in te dienen en de politie te informeren. Bovendien biedt het Centrum IKO familie support aan. Na enkele dagen is het kind veilig teruggekeerd. De politie heeft met vader gepraat die inmiddels is teruggekeerd en het kind heeft teruggebracht bij moeder. Na een moeilijke tijd is er nu weer rust. Het Centrum IKO raadt moeder aan om bij een volgende vakantie, wanneer zij deze angst weer ervaart, contact op te nemen zodat de situatie voor de vakantie kan worden besproken en problemen in de toekomst kunnen worden voorkomen.

Verdragsland

Bij een internationale kinderontvoering wordt onderscheid gemaakt tussen een ontvoering naar een Verdragsland en een Niet-verdragsland. Een Verdragsland is aangesloten bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag, waardoor het mogelijk is een verzoek tot teruggeleiding van het kind in te dienen. In 71 zaken is advies gevraagd over een ontvoering vanuit Nederland naar een Verdragsland. In 2011 hebben 39 ouders advies gevraagd in een ontvoering vanuit een Verdragsland naar Nederland. In 7 zaken zijn de kinderen meegenomen vanuit de Verenigde Staten naar Nederland en in 5 zaken waren de kinderen vanuit België meegenomen.

Top 3 ontvoeringen vanuit Nederland naar een Verdragsland

- nr. 1 9 zaken naar Turkije
  - nr. 2 6 zaken naar België en 6 naar Duitsland
  - nr. 3 5 zaken naar het Verenigd Koninkrijk en 5 naar de Verenigde Staten
- (voor overige landen zie bijlage)

Opvallend is dat het Centrum IKO in 2011 in drie ontvoeringen van Nederland naar Bosnië-Herzegovina heeft geadviseerd terwijl in 2010 geen enkel kind naar dit land was meegenomen.

In 2011 heeft het Centrum IKO tien zaken binnen gekregen waarbij het land Nederland niet betrokken was. Het Centrum IKO heeft een aantal zaken behandeld waarin advies werd gevraagd over ontvoeringen waarbij Nederland geen rol speelt als woonplaats van de ouders of het kind. In bijna al deze situaties speelt wel een Nederlands belang. Het gaat hier bijvoorbeeld om expats, ouders met een Nederlandse nationaliteit die woonachtig in het buitenland zijn of buitenlandse

ouders met familie in Nederland die advies en begeleiding nodig hebben.

Er zijn vragen binnen gekomen over ontvoeringen tussen de Verdragslanden:

Duitsland - België; Marokko - Malta; Verenigde Staten - Marokko; Verenigd Koninkrijk - Spanje; Duitsland - Turkije; Canada - Verenigde Staten; Duitsland - Spanje; Costa Rica - Italië; Verenigde Staten - Marokko; Turkije - Verenigde Staten.

In totaal is er in 120 zaken geadviseerd in ontvoeringen naar Verdragslanden, al dan niet met betrokkenheid van Nederland hierbij. In 89 situaties is het kind meegenomen door moeder en in 28 situaties door vader. In 3 zaken zijn de kinderen door familie meegenomen naar een Verdragsland.

Voorbeeldzaak

Roemenië:

Ouders zijn verloofd en wonen samen. Vader komt oorspronkelijk uit Moldavië en moeder uit Roemenië. Samen hebben ze een dochter van een paar maanden oud. Vader heeft geen familie in Nederland. De ouders van moeder wonen wel in Nederland en moeder verblijft daar regelmatig een weekend, zonder vader. Vader belt overstuur het Centrum. Moeder schijnt met haar ouders in Roemenië te zijn en hij krijgt moeder niet meer aan de telefoon. Moeder wil namelijk niet met vader praten. Al het contact loopt via de sms met de moeder van moeder. Vader geeft aan dat hij weliswaar ruzie met moeder heeft gehad over de telefoon, maar dat de verhoudingen op zich goed zijn. Hij snapt niets van wat er nu gebeurd is. Een jurist van het Centrum spreekt met vader zijn verhaal door. Langzaam komt vader tot rust, waardoor het mogelijk wordt om te kijken welke opties er nu zijn. Besloten wordt om eerst te onderzoeken of moeder samen met haar ouders naar Roemenië is verhuisd, of dat ze op vakantie zijn en van plan zijn terug naar Nederland te komen. Tijdens een volgend contact met het Centrum vertelt vader dat hij heeft begrepen dat moeder terug is in Nederland. Hij heeft moeder en hun dochter echter nog niet gezien. Moeder wil vader voorlopig niet zien. De optie van mediation wordt besproken en vader gaat dit voorstellen aan moeder. Bij een volgend contact blijkt dat moeder nog steeds in Roemenië zit en vader besluit om een verzoek tot teruggeleiding onder het Haags Kinderontvoeringsverdrag in te dienen. De procedure loopt nog.

Niet-verdragsland

In 2011 zijn 31 zaken binnengekomen bij het Centrum IKO waarin een ontvoering vanuit Nederland naar een Niet-verdragsland heeft plaatsgevonden. Vanuit een Niet-verdragsland naar Nederland zijn dit jaar 7 ontvoeringen geweest, drie keer door moeder en vier keer door vader.

Het hoogst aantal ontvoeringen vanuit Nederland naar een Niet-verdragsland was naar Suriname. In 2011 zijn in vijf zaken de kinderen meegenomen naar Suriname. In vier zaken zijn de kinderen meegenomen naar Bolivia en in vier zaken naar Egypte. In drie zaken zijn de kinderen meegenomen naar Irak.

In totaal heeft 18 keer de moeder de kinderen ongeoorloofd meegenomen naar een Niet-verdragsland en 12 keer de vader. In één geval heeft de familie het kind ontvoerd naar een Niet-verdragsland.

Opmerking; Het beeld van kinderen die meegenomen worden door een moeder naar Niet-verdragslanden stijgt en komt langzaam overeen met de gender van de ouder die de kinderen meeneemt naar een Verdragsland.

Daarnaast zijn er ontvoeringszaken binnengekomen die geen betrekking hadden op Nederland, maar waarbij een Verdragsland en een Niet-verdragsland betrokken zijn. De ontvoeringen speelden zich af tussen de volgende landen; Turkije- Wit-Rusland; Verenigde Staten – Ethiopië; België – Frans Guyana; Irak – Jordanië, Bonaire – Libanon en Frankrijk – Aruba.

Voorbeeldzaak

Nicaragua:

Een Nicaraguaanse moeder en een Nederlandse vader hebben samen vier kinderen. Moeder woont sinds 15 jaar in Nederland. Sinds twee jaar zijn ouders gescheiden. In de zomer wil moeder met de kinderen op vakantie naar Nicaragua, om haar familie te bezoeken. Vader geeft toestemming voor de vakantie tot begin september. Vader neemt contact op met het Centrum IKO, wanneer moeder en de kinderen in september niet terug keren naar Nederland.

Een jurist van het Centrum IKO legt vader uit dat hij een verzoek tot teruggeleiding kan indienen bij de Nederlandse Centrale autoriteit, ondanks het feit dat Nicaragua geen Verdragsland is. De jurist legt uit dat de Centrale autoriteit het verzoek registreert en doorstuurt naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Het verzoek wordt vervolgens verstuurd naar de Nederlandse ambassade in Nicaragua, waarna langs de diplomatieke weg een oplossing voor de situatie wordt gezocht.

De Nederlandse ambassade in Nicaragua heeft contact opgenomen met moeder. Momenteel wordt geprobeerd moeder te bewegen naar Nederland terug te keren met de kinderen.

Dreiging en angst voor een ongeoorloofde kinderneemname.

Veel ouders winnen informatie in over maatregelen die ze kunnen nemen om te voorkomen dat hun (ex) partner de kinderen meeneemt. Dikwijls is er sprake van een slechte relatie tussen de ouders tijdens of na een moeizame scheiding. De communicatie tussen de ouders is vaak verstoord. De slechte communicatie wakkert de angst voor een kinderontvoering aan. Het onderscheid tussen angst en dreiging wordt onderzocht tijdens een gesprek met een van de adviseurs van het Centrum IKO.

In 2011 is het Centrum IKO is door 154 ouders benaderd over hoe zij met een dreigende internationale kinderontvoering om kunnen gaan. In het merendeel van de meldingen, 100, zijn moeders bang voor een internationale kinderontvoering. In 98 zaken was de moeder bang dat de kinderen vader wordt meegenomen, in één zaak was moeder bang voor een ontvoering door een familielid van haar eigen zijde en in één zaak was moeder bang voor een ontvoering door het pleeggezin waar het kind verbleef na een uithuisplaatsing door Bureau Jeugdzorg.

In totaal zijn 233 kinderen betrokken bij zaken met betrekking tot een dreigende kinderontvoering.

Van de resterende 55 zaken was in 54 gevallen de vader bang dat moeder de kinderen meeneemt en in een zaak was vader bang voor een ontvoering door een familielid van moeders zijde. In deze laatste zaak is één melding gedaan door beide ouders.

Van de 154 zaken waar een ouders bang waren voor een kinderontvoering is in twee zaken de dreiging terecht gebleken. Het ging hierbij om een ontvoering naar Spanje en naar Portugal.

Verdragsland

Van de 154 zaken ging het om 93 dreigingszaken waar Verdragslanden een rol speelden.

In 86 zaken is het Centrum IKO om advies gevraagd in verband met een dreigende kinderontvoering vanuit Nederland naar Verdragsland. In zes zaken ging het om een dreiging vanuit een Verdragsland naar Nederland. In één zaak belde een ouder vanuit een Verdragsland met zorgen voor een ontvoering van de kinderen naar een ander Verdragsland waarbij Nederland niet

betrokken was. Het ging daarbij om een dreigende ontvoering vanuit Spanje naar het Verenigd Koninkrijk. In totaal is in 51 gevallen de moeder bang en in 41 gevallen heeft de vader angst dat het kind ontvoerd gaat worden. In één situatie waren beide ouders bang voor een ontvoering door grootmoeder.

In 15 zaken is er een dreiging besproken waarbij de angst bestond dat het kind naar Marokko ontvoerd gaat worden. Van deze 15 zaken hebben 10 moeders en vijf vaders gebeld. Naar Turkije waren 14 moeders bang. Een van deze 14 moeders was bang voor een ontvoering door het pleeggezin waar het kind verbleef. In acht zaken belden zes moeders en twee vaders. Zij waren bang dat hun kinderen worden meegenomen naar de Verenigde Staten. In de acht zaken waarbij Brazilië betrokken was, betrof het acht vaders en één moeder die angst hadden voor een kinderontvoering.

Voorbeeldzaak.

Brazilië:

Moeder belt. Ze is in Brazilië gehuwd met een man met twee nationaliteiten, de Braziliaanse en de Portugese nationaliteit. Ouders kenden elkaar kort toen ze gingen trouwen en hebben kort daarna hun eerste kind gekregen. Samen hebben ouders inmiddels twee kinderen. Een zoon van twee jaar en zoon van een half jaar. De relatie is stukgelopen en ouders zijn in een scheidingsprocedure verwickeld.

Moeder geeft aan dat haar huwelijk moeizaam verloopt en dat zij vader niet meer vertrouwt.

Vader wil met de oudste zoon naar Brazilië op vakantie. Moeder geeft hiervoor geen toestemming. Vader is nu een procedure gestart voor toestemming voor vakantie. Moeder vertelt het Centrum dat vader al langere tijd terug wil naar Brazilië. Hij heeft in Brazilië een goede opleiding, maar komt hier in Nederland niet verder dan afwasser in een restaurant. Pogingen van moeder om vader te helpen om in Nederland een bijscholing te doen zijn op niets uitgelopen. De situatie maakt vader depressief is het oordeel van moeder.

Vader schijnt bezig te zijn met het verkrijgen van een Portugees paspoort voor zichzelf en voor zijn oudste zoon. De oudste zoon staat nu enkel bij moeder in haar Nederlandse paspoort bijgeschreven. In de jongste zoon toont vader geen interesse. Vader heeft nu iedere zaterdag omgang met zijn oudste zoon. Tijdens de omgang geeft vader, op last van de rechter zijn paspoort af. Moeder is bang dat, als hij straks twee paspoorten heeft, hij met het andere paspoort kan vertrekken naar Brazilië. Het Centrum adviseert onder meer contact op

te nemen met de Braziliaanse en Portugese ambassade om informatie in te winnen over de procedure rondom het verkrijgen van de paspoorten. Ook krijgt moeder uitleg over het Haags Kinderontvoeringsverdrag en preventieve maatregelen. Moeder heeft regelmatig en goed contact met de moeder van vader. Ze stuurt de Braziliaanse oma regelmatig foto's. Dit is verstandig omdat ze op deze manier, mocht vader inderdaad naar Brazilië vertrekken met zijn oudste zoon, meer zicht heeft op de situatie en toegang heeft tot de familie van vader.

Niet-verdragsland

Er zijn 61 adviesvragen binnengekomen over een dreigende situatie vanuit Nederland naar een Niet-verdragsland. Daarvan melde 43 moeders en 12 vaders bang te zijn voor een kinderontvoering. In zes zaken was Nederland niet betrokken, in vijf zaken betrof het moeders en in één geval de vader. Het betrof zaken met België -Gambia; België -Pakistan; Zweden-Libanon; Hongarije-Suriname; Verenigde Staten – Curaçao; Verenigde Staten – Sint Maarten. In totaal betrof de angst voor de meename van in totaal 94 kinderen.

In 8 zaken betrof het een dreigende internationale kinderontvoering naar Suriname. In 2010 was dat slechts in één zaak. Het hoogste aantal dreigingen was naar Egypte, te weten 12 zaken. Dit is een verdubbeling ten opzichte van 2010.

Voorbeeldzaak

Syrië:

Een Nederlandse moeder en een Syrische vader hebben samen een zoon van 16 jaar. Moeder heeft het eenhoofd gezag over zoon. Tien jaar geleden werd moeder samen met zoon vastgehouden door vader in Syrië. Moeder is met behulp van familie van vader ontsnapt samen met zoon. Hierna heeft moeder geen contact meer gehad met vader. Nadat ze een tijd in het buitenland hebben gewoond, zijn moeder en zoon sinds kort weer in Nederland gevestigd. Het adres van moeder en zoon is al die tijd geheim geweest toch is vader erachter gekomen dat moeder met zoon weer in Nederland woont.

Moeder neemt contact op met het Centrum IKO, omdat ze nu bang is dat vader zoon meeneemt naar Syrië. Zoon is zelf erg bang voor vader en wil geen contact meer met hem hebben. Een jurist van het Centrum IKO bespreekt met moeder de situatie en geeft een aantal preventieve maatregelen die moeder kan nemen. Moeder wordt geadviseerd om de informatieplicht van één keer per maand na te komen, om zo te zorgen dat vader

geen reden heeft om de situatie te laten escaleren. Bij moeder en voornamelijk zoon zit angst voor vader, na een gewelddadige geschiedenis.

Besloten wordt dat een vrijwilliger bij moeder en zoon langs gaat. De vrijwilliger bespreekt nogmaals de preventieve stappen. Dit gesprek stelt moeder en zoon wat meer gerust. Vooral nog is de situatie rustig.

Weerleggen van een dreiging

Het Centrum IKO werd in 2011 benaderd door ouders die de omgang of vakantie met hun kind ontzegd werd, omdat de andere ouder angst had voor een internationale kinderontvoering. De ouders vroegen advies en begeleiding over de wijze hoe ze konden bewijzen dat zij geen plannen hadden om hun kinderen mee te nemen en alleen op vakantie wilden. Het ging hierbij om vier zaken. Drie moeders en één vader hadden dit probleem. Hiervan wilden twee moeders van Nederland naar een Verdragsland op vakantie, één vader wilde van een Verdragsland naar Nederland. Een moeder wilde vanuit Nederland naar een Niet-verdragsland op vakantie..

Internationale omgangsregeling

In 2011 is aan het Centrum IKO advies gevraagd in 34 zaken over internationale omgang. Vooral vaders vragen omgang met hun kind dat in het buitenland of in Nederland bij de moeder verblijft. Van de 34 zaken vroegen 27 vaders om advies en zeven moeders. Het gaat totaal om 48 kinderen.

Van de verdragslanden willen 23 vaders omgang en zes keer moeder. Van de niet-verdragslanden willen vier vaders en één moeder omgang.

Verdragsland

Vanuit Nederland is 16 keer advies gevraagd over omgang met een kind in een Verdragsland. Elf keer vroeg de vader over omgang met het kind in een Verdragsland en vijf keer de moeder. Uit andere Verdragslanden is het Centrum elf keer door een vader benaderd die omgang wil met zijn kinderen in Nederland en één keer door een moeder.

In één geval is het Centrum benaderd door een ouder uit Finland die advies vroeg over omgang met de kinderen die woonachtig zijn in Spanje. Het ging hierbij om een Nederlandse vader die in Finland woonde. Totaal gaat het om 42 kinderen.

Voorbeeldzaak

Frankrijk:

Een Nederlandse moeder en een Franse vader zijn 15 jaar getrouwd en hebben samen een zoon van 11 jaar. Ouders hebben tot 2009 samengewoond in Nederland. Na de echtscheiding wilde vader graag terug naar Frankrijk met zijn zoon, hiervoor had hij de toestemming van de moeder nodig. Ouders zijn in onderling overleg overeengekomen dat hun zoon in Frankrijk naar de middelbare school zal gaan. Ouders hebben in Nederland samen een omgangsregeling opgesteld, maar na de verhuizing bleek al snel dat de vader zich hier niet aan hield.

Moeder heeft contact opgenomen met het Centrum IKO omdat zij omgang wil met haar zoon. Een jurist van het Centrum IKO bespreekt met moeder de diverse mogelijkheden. Moeder vindt het goed dat haar zoon in Frankrijk woont en daar naar school gaat, maar ze wil wel regelmatig contact via Skype en ze wil hem opzoeken in de vakanties. Moeder accepteert dat haar zoon in Frankrijk woont en hierdoor zal zij in Frankrijk moeten procederen voor internationale omgang. Een verzoek tot internationale omgang kan in dit geval niet bij de Centrale autoriteit worden neergelegd, omdat de ouders eerder al een omgangsregeling overeen waren gekomen. Moeder heeft met behulp van het Centrum IKO een advocaat in Frankrijk gevonden die haar wil helpen met het starten van een procedure. Moeder dient een verzoek tot internationale omgang in bij de Franse rechtbank. Het Centrum IKO blijft de moeder begeleiden.

Niet-verdragsland

Er zijn drie zaken binnengekomen waarbij een ouder omgang wilde met een kind dat woonachtig is in een Niet-verdragsland. Hierbij ging het om één moeder en twee vaders. In twee zaken betrof het een situatie waarbij het ging om vaders, wonend in een Niet-verdragsland, die omgang wilden met het kind in Nederland. Totaal gaat het om zes kinderen. In twee zaken is informatie ingewonnen door een ouder die niet bekend wilde maken waar het kind verbleef.

Toestemming voor vertrek

In het kader van preventie adviseren we ouders, van wie de partner geen toestemming geeft om met de kinderen terug te keren naar het land van herkomst, om toestemming voor vertrek te vragen aan de rechter. Het aantal zaken waar toestemming voor vertrek wordt gevraagd neemt daardoor snel toe. Toestemming voor vertrek wordt gezien als een binnenlandse aangelegen-

heid. Dit is echter discutabel aangezien het hier gaat om het reguleren van een internationale omgang met de kinderen. Wanneer de ouder na vertrek de omgang met de andere ouder niet respecteert moet die ouder een procedure starten. Wanneer de ouder geen toestemming krijgt om met de kinderen te verhuizen ligt een Internationale kinderontvoering op de loer.

In 2011 is in 34 zaken advies ingewonnen over het verkrijgen van toestemming voor vertrek van 54 kinderen. Van deze 34 zaken zijn er 21 moeders en zes vaders die advies vroegen hoe zij legaal met kinderen terug konden keren naar het buitenland of naar Nederland. Het is van groot belang dat ouders goed voorgelicht worden over de consequenties van hun vertrek naar het buitenland of hun terugkeer naar Nederland. Op deze manier kan voorkomen worden dat ouders hun kinderen ongeoorloofd meenemen of achterhouden na een vakantie.

Verdragsland

Vanuit een Verdragsland naar Nederland is 21 keer om toestemming gevraagd. Hierbij vroeg 16 keer de moeder en vijf keer de vader om advies.

Vanuit Nederland naar een verdragsland is zeven keer om advies over toestemming voor vertrek gevraagd. In alle gevallen was dit de moeder. In drie gevallen wilde de ouder naar de Verenigde Staten en in drie gevallen naar het Verenigd Koninkrijk. Totaal gaat het om 48 kinderen waarvoor advies over toestemming voor vertrek is gevraagd.

Voorbeeldzaak.

Spanje:

In 2006 verhuizen een Nederlandse moeder en een Spaanse vader vanuit Nederland naar Spanje. De vader en moeder zijn in Nederland getrouwd. In 2008 wordt hun dochter geboren. Het huwelijk loopt echter niet meer goed en moeder wil terug met hun dochter naar Nederland. De vader is hiervan op de hoogte. Moeder heeft op de website van het Centrum IKO gelezen dat vader haar toestemming voor het vertrek naar Nederland moet geven en zij neemt contact op met een van de juristen. Moeder vraagt zich af hoe de toestemming voor vertrek van vader er uit moet zien.

Een jurist van het Centrum IKO legt uit hoe het Haags Kinderontvoeringsverdrag werkt. Het is belangrijk om met toestemming van de andere ouder terug te keren naar Nederland. Ook wordt besproken wat in een dergelijke verklaring voor toestemming voor vertrek moet staan. De jurist raadt aan om samen met vader deze toestemming schriftelijk bij een advocaat of een notaris

vast te laten leggen. Moeder bespreekt dit met vader. De ouders gaan naar een notaris toe en de toestemming wordt in een document vast gelegd. Ook komen ouders een internationale omgangsregeling overeen. De moeder en dochter verhuizen naar Nederland. Vader blijft in Spanje wonen.

Niet-verdragsland

In zes zaken is het Centrum IKO om advies gevraagd in verband met een toestemming voor vertrek van of naar een Niet-verdragsland. Hierbij ging het vijf keer om de moeder en één keer de vader.

Toestemming voor vakantie

Het toenemende aantal vragen over dit onderwerp is opvallend. Steeds meer ouders nemen contact met het Centrum IKO op in verband met een vakantie van hun kind. Het gaat hierbij zowel om ouders die zelf op vakantie willen met hun kinderen als om ouders die willen voorkomen dat de andere ouder met de kinderen op vakantie gaat. Het Centrum IKO geeft informatie op haar website over hoe een ouder zonder problemen op vakantie kan met de kinderen. Ook kan een formulier worden gedownload dat door de Marechaussee i.s.m. het Centrum IKO is opgesteld.

In 2011 is het Centrum IKO in 37 zaken door ouders benaderd, waarbij het om 53 kinderen ging. In 28 situaties ging om een vakantie naar een Verdragsland.

Er waren vijf zaken waarbij de ouder toestemming voor vakantie naar Turkije wilde. In twee gevallen ging het om toestemming voor een vakantie vanuit Frankrijk naar Nederland toe.

In negen gevallen ging om toestemming voor een vakantie vanuit Nederland naar een Niet-verdragsland. Van deze negen zaken betrof het drie vakanties naar Suriname en twee naar Tunesië.

Binnenlandse ontvoering en omgangsproblemen

Het Centrum IKO heeft in 2011 een aparte code ingevoerd voor binnenlandse ontvoeringen en omgangsproblemen. Ouders belden steeds vaker nadat hun kind was achtergehouden na een omgangsweekend in Nederland. Om dit probleem beter in kaart te brengen, is ervoor gekozen deze apart te registreren.

In 2011 is het Centrum IKO 15 keer benaderd in verband met een binnenlandse ontvoering in het buitenland. In negen gevallen betrof het een vader die de kinderen ontvoerde en in zes gevallen de moeder. Van de 15 gevallen waren 3 binnenlandse ontvoeringen in het

buitenland. Te weten Frankrijk - Frankrijk, Verenigd Koninkrijk – Verenigd Koninkrijk, Turkije - Turkije. Het ging in al deze zaken om Nederlandse ouders die in het buitenland woonden.

Geoorloofde overbrenging

Het Centrum IKO behandelt niet alleen internationale kinderontvoering, maar ook zogenoemde geoorloofde overbrengingen. Dit houdt in dat is voldaan aan alle vereisten van het Haags Kinderontvoeringsverdrag en de meenemende ouder alleen over de woonplaats mag beslissen. In totaal zijn 24 zaken geregistreerd waarin er sprake was van een geoorloofde overbrenging. Dit is opvallend omdat het in 2010 slechts 8 zaken betrof. In drie gevallen betrof het de vader, in alle overige gevallen de moeder die het kind geoorloofd overgebracht had naar een ander land dan waar het eerst woonachtig was. In totaal zijn 29 kinderen geoorloofd overgebracht in 2011.

Verdragsland

In totaal betrof het 17 zaken waarbij de kinderen geoorloofd zijn meegenomen naar een Verdragsland. In 14 zaken zijn de kinderen meegenomen vanuit Nederland naar een Verdragsland door de moeder. In drie gevallen heeft de vader de kinderen meegenomen. Hierbij hebben twee vaders hun kinderen vanuit Nederland naar een Verdragsland meegenomen en één vader vanuit een Verdragsland naar Nederland.

Niet-verdragsland

In één zaak heeft de moeder haar kind geoorloofd meegenomen buiten Nederland om. Namelijk van een Niet-verdragsland naar een Verdragsland, te weten van Curaçao naar Canada. In zes zaken heeft de moeder de kinderen overgebracht vanuit Nederland naar een Niet-verdragsland.

Voorbeeldzaak

Bolivia:

Een Nederlandse vader en Boliviaanse moeder wonen sinds 2002 samen in Nederland. In 2007 wordt hun zoon geboren. Een jaar later gaan ouders uit elkaar. Ouders zijn nooit gehuwd geweest en vader heeft geen gezag. In 2009 lukt het vader om omgang te krijgen met zijn zoon. Vanaf begin 2010 is er een officiële omgangsregeling. Het contact tussen ouders verloopt grillig. Er zijn periodes waarin het vader niet lukt om contact te krijgen met zijn kind en periodes waarin vader regel-

matig contact heeft. De laatste paar maanden heeft vader wel regelmatig contact gehad met zijn zoon. Totdat vader helemaal geen contact meer met moeder krijgt. Na enig onderzoek blijkt moeder, zonder enig overleg, te zijn verhuisd naar Bolivia. Ze heeft haar woning en werk opgezegd, het kind staat echter nog wel in Nederland ingeschreven.

Vader heeft zijn zoon wel erkend, maar vader wist niet dat het ook nodig was om apart het gezag over zijn zoon te regelen. De jurist van het Centrum legt vader uit dat moeder, juridisch gezien, met haar zoon naar het buitenland mag verhuizen zonder de toestemming van vader. Dit is een grote klap voor vader. Samen met het Centrum IKO spreekt vader door welke mogelijkheden hij nog heeft. Zo heeft vader gelukkig wel nog contact met de familie van moeder. Hij gaat op die manier proberen om in contact te treden met moeder. Ook gaat vader onderzoeken welke mogelijkheden hij heeft, als hij in Bolivia gaat procederen.

Kind terug

In elk gesprek met ouder wordt het belang van het kind besproken. In het kader van nazorg wordt bijgehouden hoeveel kinderen terug komen na een ongeoorloofde overbrenging. Ouders worden gevraagd dit te melden. In 2011 heeft het Centrum IKO 17 zaken geregistreerd waarbij de kinderen zijn teruggekeerd. Dit betrof 24 kinderen.

Van de 17 zaken zijn drie zaken waarbij de kinderen zijn teruggekeerd vanuit een Niet-verdragsland naar Nederland. In één zaak is het kind teruggekeerd vanuit Spanje naar Duitsland. Het betrof hier een ouder met Nederlandse familie die bij het Centrum IKO om advies vroeg en doorverwezen is naar een buitenlandse advocaat

Algemeen advies

Het Centrum IKO krijgt vragen van ouders die niet vallen onder bovengenoemde categorieën. Wanneer het een internationale, familierechtelijke zaak betreft wordt altijd getracht deze cliënten zo goed mogelijk op weg te helpen en te adviseren welke stappen ze kunnen ondernemen. Het Centrum adviseert iedere ouder onafhankelijk met oog voor het belang van het kind. Deze worden geregistreerd onder Algemeen advies. In 2010 waren er 36 zaken die onder Algemeen advies werden geschaard. Toen viel het weerleggen van een dreiging en een binnenlandse ontvoering onder deze categorie. Deze zijn in 2011 gescheiden geregistreerd. Desondanks is het aantal Algemeen advies zaken niet gedaald.

In 2011 heeft het Centrum IKO 39 zaken geregistreerd waarin een algemeen advies is gevraagd. Het gaat hierbij om een aantal zaken waarbij het kind 16 jaar was of ouder en een hulpverlener wilde weten welke acties mogelijk waren. Bovendien kan gedacht worden aan vragen in verband met een voogdij na overlijden en kinderen die reeds jarenlang in het buitenland wonen waar de ouder wil weten of er nog mogelijkheden zijn omgang te vragen.

Voorbeeldzaak

Canada:

Een Canadese vader en een Canadese moeder hebben twee dochters. De vader woont in Nederland en de moeder in Canada. De oudste dochter is 15 jaar en is in 2010 naar Nederland gekomen op eigen gelegenheid. Haar vader heeft haar ticket betaald. Vervolgens is moeder een HKOV-procedure gestart. Uiteindelijk is besloten dat dochter bij haar vader in Nederland mag blijven wonen.

De dochter belt nu naar het Centrum IKO. Zij wil naar Canada gaan en de vakantie doorbrengen bij haar moeder en haar jongere zusje. Zij weet alleen niet of het verstandig is om te gaan en of zij na de vakantie wel zonder problemen het land kan verlaten om weer naar haar vader in Nederland te gaan. Ook haar vader maakt zich zorgen.

De jurist bespreekt met dochter wat er kan gebeuren als zij Canada niet meer uitkomt en zij praten over welke oplossingen er zijn. Er wordt aangeraden een open gesprek met de moeder aan te gaan. Uiteindelijk is het aan de dochter om een keuze te maken. Het is van belang dat beide ouders zich realiseren wat de consequenties kunnen zijn voor hun dochter maar ook voor henzelf als hun dochter niet meer uit Canada naar Nederland terug kan reizen. Afgesproken wordt dat de dochter haar gedachten op papier zet en dat zij dit met haar ouders gaat bespreken voordat zij een besluit neemt.

116000 Hulplijn voor vermiste kinderen

Sinds 1 september 2008 is het 116000 nummer in Nederland operationeel. Nederland is daarmee het derde land binnen de Europese Unie dat het nummer 116000 openstelt voor ouders waarvan het kind vermist wordt. Griekenland en Tsjechië gingen Nederland voor.

Het Centrum IKO registreert dit jaar voor het eerst het aantal meldingen dat binnenkomt op het 116000 nummer. Vanwege de toetreding tot Missing Children

Europe en de toenemende Europese samenwerking, wordt een toename van het aantal meldingen op dit nummer in 2012 verwacht.

Het 116000 nummer is een Europees noodnummer voor vermiste kinderen. Dit nummer verbindt de persoon in kwestie door met de nationale hulpdiensten en organisaties die de verdwijning van kinderen behandelen. In Nederland is het Centrum Internationale Kinderontvoering verantwoordelijk voor de uitvoering van de hulplijn. Bij het Centrum IKO komen alle 116000-oproepen vanuit Nederland binnen.

In 2011 heeft het Centrum IKO naast een aantal algemene meldingen één concrete zaak binnengekregen waar het kind in Nederland vermist geraakt is. De ouder uit Frankrijk heeft deze zaak bij het Centrum IKO gemeld. Het Centrum IKO heeft elf eerstelijns zaken geregistreerd. Hierbij ging het om vermissingen in het buitenland of meldingen van vermiste kinderen in Nederland. De overige zaken waar het Centrum IKO over is geïnformeerd, zijn situaties waarbij 9 kinderen in het buitenland zijn vermist. Het betrof ouderlijke kinderontvoeringszaken waarbij de woonplaats van de kinderen niet bekend was na de meenname.

Het Centrum IKO streeft naar het profileren van het 116000 nummer in Nederland om ouders beter te kunnen begeleiden in het omgaan met het gemis van hun kind. In 2010 heeft het Centrum IKO het Ministerie van Veiligheid en Justitie gevraagd een project subsidie te verlenen om het 116000 nummer in Nederland meer bekendheid te geven. De subsidie is niet gehonoreerd. Daarop is met behulp van Missing Children Europe een aanvraag ingediend onder het Daphne programma 2011. In dat kader worden voorbereidingen getroffen om te komen tot een speciale website, een media campagne en trainingen om medewerkers op te leiden die ouders mentaal kunnen bijstaan. Het telefoonnummer is alleen bereikbaar binnen Nederland. Wanneer een ouder het nummer belt in een ander Europees land krijgt een ouder, afhankelijk van het feit of het nummer in dat land operationeel is, een plaatselijke hulpverlener aan de telefoon. Reden voor het Centrum IKO om zowel het internationale huidige nummer als het binnenlandse 116000 nummer te blijven promoten.

Logo's CME en Daphne programma EU

Lopende zaken

Het Centrum IKO heeft in 2011 nog 33 zaken uit voorgaande jaren in behandeling. Uit 2006 zijn nog twee lopende zaken, uit 2007 één lopende zaak, uit 2009 nog twee lopende zaken en uit 2010 zijn nog 28 zaken niet afgerond.

De zaken uit voorgaande jaren hebben langdurige begeleiding nodig. Het betreft zaken waarin sprake is van een acceptatieproces bij de achtergebleven ouder dat het kind niet terugkeert, de situatie dat een kind met de ontvoerende ouder is ondergedoken of in zaken waar juridische procedures na een teruggeleidingsverzoek in het buitenland lang duren.

Afgesloten zaken

In 2011 heeft het Centrum IKO 461 tweedelijnszaken behandeld waarvan 225 in hetzelfde jaar zijn gesloten. Uit 2011 zijn 236 zaken meegenomen naar 2012, omdat zij in het laatste kwartaal zijn gestart of de ouder langdurige begeleiding nodig had.

In 2011 zijn twee zaken uit 2007 afgesloten, zes zaken uit 2008, 19 zaken uit 2009 en 200 zaken uit 2010.

Een dossier wordt afgesloten wanneer er geen begeleiding meer nodig is. Hierbij kan gedacht worden aan de vrijwillige terugkeer van het kind naar het land van de gewone verblijfplaats of wanneer er een uitspraak is in een teruggeleidingsprocedure. Ook kan het zijn dat ouders samen tot een oplossing zijn gekomen of een ouder zelf verder kan en geen begeleiding nodig heeft.

4. Projecten en samenwerking.

Samenwerking

De Koninklijke Marechaussee.

In 2011 heeft het Centrum IKO de samenwerking met de Koninklijke Marechaussee verder geïntensificeerd. De Koninklijke Marechaussee heeft, in overleg met het Centrum IKO, een protocol opgesteld hoe te handelen wanneer minderjarigen al dan niet alleen reizen. Het protocol ziet onder andere toe op een verbetering van de onderlinge samenwerking. Het Centrum Internationale Kinderontvoering kan aan de hand van vastgestelde criteria, vooruitlopend op de aangifte bij de politie, zelfstandig de verdachte situatie rechtstreeks melden bij Hoofd Doorlaatpost van de Brigade Grensbewaking Schiphol, indien er aanwijzingen zijn dat de ouderlijke kindervervoering via Schiphol zal plaatsvinden. Alleen in een situatie waar zwaarwegende redenen zijn te veronderstellen dat een kind ongeoorloofd de grens zal passeren, wordt een dergelijke procedure gestart.

In het kader van de samenwerking hebben de juristen van het Centrum IKO een training gegeven aan de Koninklijke Marechaussee. Er is onder meer uitleg gegeven over de werking van het Haags Kinderontvoeringsverdrag, De Europese verordening Brussel II bis, het Nederlandse familierecht en de verschillende gezagsposities die ouders kunnen hebben ten aanzien van het kind. Tijdens de training zijn ervaringen uit de dagelijkse praktijk van zowel het Centrum IKO als de Koninklijke Marechaussee uitgewisseld en besproken. De Marechaussee controleert of ouders die alleen reizen met kinderen toestemming hebben van de andere ouder. Om de controle aan de grens van één ouder die met een kind op vakantie gaat te vergemakkelijken hebben De Koninklijke Marechaussee en het Centrum IKO samen een formulier ontwikkeld. Het formulier is bestemd om aan te tonen dat de andere ouder toestemming voor de vakantie geeft. Een dergelijk formulier kan problemen bij de grensbewaking voorkomen. Het formulier is zowel op de website van het Centrum IKO als op de website van de Koninklijke Marechaussee te vinden.

Publicaties.

Publicatie SDU “Commentaar Relatierecht” en SDU “Commentaar Jeugdrecht”

Het Centrum IKO is in 2010 gevraagd om een bijdrage te leveren aan het boek “Commentaar Relatierecht” van SDU Uitgevers. Daarnaast is het Centrum IKO in 2011 benaderd om een gelijksoortige bijdrage te leveren aan het boek “Commentaar Jeugdrecht”, eveneens een uitgave van SDU Uitgevers. Beide boeken worden uitgegeven als leidraad voor de advocatuur in Nederland.

In 2011 is haar bijdrage aan het boek “Commentaar Relatierecht” afgerond. In het boek wordt een toelichting gegeven bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag, de nieuwe Uitvoeringswet van het Haags Kinderontvoeringsverdrag en twee artikelen van de Brussel II bis Verordening van de Europese Unie.

De bijdrage aan het boek “Commentaar Jeugdrecht” wordt in 2012 afgerond.

De twee bijdragen worden voorzien van de meeste relevante ontwikkelingen en recente jurisprudentie op het gebied van internationale kindervervoering.

Het schrijven van de publicaties vraagt diepgaande kennis van de juristen en het up-to-date houden van actuele jurisprudentie. Dit vergroot de kwaliteit van de kennis van de juristen.

Eens in de maand is er jurisprudentie overleg.

Contact met Buitenlandse advocaten

De steeds groter wordende bekendheid van het Centrum IKO leidt ertoe dat er een toename is van ouders uit het buitenland die advies en begeleiding wensen. Het kan hierbij gaan om een Nederlandse ouder die na een verbroken relatie wil terugkeren naar Nederland met de kinderen. Een ouder in Nederland die omgang wenst met zijn kinderen in het buitenland of een Nederlandse ouder zonder gezag waarvan het kind geoorloofd is meegenomen naar het buitenland en geïnformeerd wil worden over de mogelijke familierechtelijke procedures aldaar. Al deze ouders zoeken een deskundige belangenbehartiger in het buitenland. Het Centrum IKO vindt het belangrijk dat iedere ouder bij een goede familierechtadvocaat terecht komt, of dit nu in Nederland is of in het buitenland. Het Centrum benadert in het kader van dit project ambassades in het buitenland, buitenlandse Centrale autoriteiten en noteert de adressen van advocaten die wij ontvangen van huidige cliënten die goede ervaringen hebben in het betreffende land. Deze advocaten worden met een Engelstalige vragenlijst benaderd, zodat het Centrum IKO een zo goed mogelijk beeld krijgt van de werkzaamheden van de betreffende advocaten. Van belang is of zij ervaring hebben met internationale kindervervoeringszaken, welke talen zij spreken en of zij op basis van rechtsbijstand procederen. In 2011 is het netwerk van buitenlandse advocaten verder uitgebreid. Vanwege het feit dat Curaçao en Aruba zelfstandige landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden zijn, heeft het Centrum IKO dit jaar alle familierechtadvocaten op de eilanden benaderd, inmiddels heeft het Centrum 10 contactadvocaten op Curaçao en 4 op Aruba. Het zelfstandige land Sint-Maarten wordt in 2012 benaderd. In Europa zijn advocatenkantoren in Duitsland, België en Frankrijk in kaart gebracht. In 2011 zijn

advocaten in Denemarken, Noorwegen, Oostenrijk en Tsjechië benaderd. Buiten Europa heeft het Centrum IKO advocaten in Singapore en Japan benaderd, met name vanwege de mogelijkheid dat Singapore en Japan spoedig gaan toetreden tot het HKOV. Advocaten met ervaring op het gebied van familierecht in Canada en Australië zijn in kaart gebracht. Het netwerk van het Centrum IKO in het buitenland is hierdoor flink uitgebreid.

De Nederlandse advocaten en de advocaten-bijeenkomsten

Direct na de opening van het Centrum IKO is een groot onderzoek gestart naar de kennis over de werking van het Haags Kinderontvoeringsverdrag en de Brussel II bis verordening onder familierecht advocaten in Nederland. Dit onderzoek had tot doel een groep advocaten te formeren waar ouders naar kunnen worden doorverwezen. Om deze advocaten kennis te laten delen met het Centrum en met elkaar wordt jaarlijks een advocatenbijeenkomst georganiseerd.

Deze bijeenkomst heeft onder meer als doel IKO advocaten onderling ervaringen en kennis te laten delen. Een andere doel van de bijeenkomst is het informeren van de advocaten over recente ontwikkelingen. Te denken valt onder meer aan recente jurisprudentie en de stand van zaken rond de uitvoeringswet, maar ook ontwikkelingen als het protocol tenuitvoerlegging teruggeleiding en de ontwikkelingen op het gebied van Haagse conferentie voor internationaal privaatrecht.

Op elke bijeenkomst nodigt het Centrum een prominente spreker uit. In 2011 heeft Prof. Mr. Th. M. de Boer toelichting gegeven op de relatie en samenloop tussen verschillende internationale familierechtelijke verdragen. Hierbij kwamen rechtsmacht, erkenning, toepasselijk recht alsook tenuitvoerlegging van de beslissingen van de rechter aan de orde.

Het Centrum voorziet haar contactadvocaten, door middel van een nieuwsbrief, tweewekelijks van de meest recente jurisprudentie. Ook hebben onze contactadvocaten toegang tot de kenniskring op onze website. Vanuit deze groep advocaten is de Vereniging voor IKO advocaten opgericht.

International Parental Child Abduction Foundation (IPCAS)

De Stichting heeft tot doel om de gevolgen van internationale ouderlijke kinderontvoering breder bekend te maken en de ontwikkeling van voorzieningen ter ondersteuning van alle betrokken partijen te stimuleren in de ruimste zin.

De Stichting realiseert haar doel door nieuwe vormen van cross border mediation te bevorderen door onder-

zoek uit te voeren naar de effecten ervan.

De Stichting ziet het als haar taak om kennis over alternatieve geschilbeslechting in zaken met betrekking tot "internationale familie verhuizingen" – (toestemming voor vertrek en) - internationale ouderlijke kinderontvoeringszaken te delen en samen te werken met organisaties en deskundigen op dit gebied over de gehele wereld.

De Stichting verspreidt haar gedachtegoed teneinde anderen te bemoedigen om te zoeken naar alternatieve vormen van geschilbeslechting in internationale kinderontvoeringszaken, of zaken waarin ouders internationaal willen verhuizen, in het belang van kinderen en andere belanghebbenden.

De Stichting zoekt wereldwijd samenwerking met gelijkgestemde organisaties om internationale ouderlijke kinderontvoeringen te voorkomen en conflicten, die uit een ouderlijke kinderontvoering kunnen voortkomen, te beperken.

De Stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door samenwerking met gelijkgestemde internationale organisaties tot stand te brengen die zich richten op het bevorderen van onderzoek, begeleiding en voorlichting aan ouders, kinderen, professionals en geïnteresseerden op het gebied van het voorkomen of het oplossen van internationale ouderlijke kinderontvoeringszaken.

Het bestuur van het IPCAS wordt gevormd door drie leden

- Mevrouw E. Prins – voorzitter
  - Mevrouw D. Carter MBA – secretaris
  - Mevrouw mr. W. van der Stroom – penningmeester.
- In 2011 is IPCAS gestart met het formeren van een internationaal adviescollege.

Lidmaatschap van Missing Children Europe.

Missing Children Europe is opgericht in het kader van het coördineren van het Europese telefoonnummer 116000. Het Centrum IKO is licentiehouder van het 116000 nummer in Nederland. Mede vanwege dit feit heeft het Centrum Internationale Kinderontvoering in 2011 op een congres in Warschau verzocht als Associate Member te mogen toetreden tot Missing Children Europe (MCE). Na een stemming van de leden is het Centrum IKO van harte welkom geheten als Associate Member. MCE vertegenwoordigt 23 niet-gouvernementele organisaties in 16 lidstaten van de Europese Unie en Zwitserland. Congressen georganiseerd door MCE, kennisoverdracht en contacten in deze 16 lidstaten dragen bij aan de optimalisatie van het werk bij het Centrum IKO. De congressen van MCE zijn een ideale gelegenheid om kennis op te doen over de wijze

waarop soortgelijke organisaties hun werkzaamheden vorm geven in andere Europese lidstaten. Europese samenwerking is van groot belang aangezien bij een internationale kinderontvoering altijd meerdere landen betrokken zijn. Het Centrum IKO wil in 2012 de Europese samenwerking op het gebied van internationale kinderontvoering verder uitbreiden. De uitbreiding en het actueel houden van kennis over internationale kinderontvoering is een belangrijk onderdeel van het werk van het Centrum IKO. Het recht op het gebied van internationale kinderontvoering en de uitvoering daarvan is continu in beweging. Het is van groot belang dat de ouders zo goed mogelijk worden voorgelicht over nieuwe ontwikkelingen in het internationale recht.

De bouw van een nieuw registratie systeem

Het Centrum heeft dit jaar een begin gemaakt met de bouw van een nieuw registratiesysteem. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft geld beschikbaar gesteld om in twee tranches dit nieuwe systeem te kunnen bouwen. Na de bouw van het systeem kan het Centrum IKO meer data verzamelen en is het eenvoudiger data te reproduceren.

Het bedrijf Finalist heeft de opdracht gekregen om dit systeem te bouwen. De bouw wordt uitgevoerd in nauw overleg met de medewerkers van het Centrum IKO en de ICT-afdeling.

Dit jaar is vooral gewerkt aan het mogelijk maken van het invoeren van de juiste gegevens in het systeem. Het komend jaar wordt gewerkt aan het reproduceren van de gegevens en te vertalen in een rapportage.

Vorbereiding Europese projecten in het kader van Daphne en het Civil Justice programma.

Om de voorbereiding tot het indienen van de twee Europese projecten mogelijk te maken heeft het fonds Dijkverzwaren in 2011 een bedrag ter beschikking gesteld. De 'call for proposals' die verwacht werd in september 2011 is uiteindelijk gepubliceerd eind december wat betekent dat de uitgaven van de verkregen middelen na overleg met het fonds in april 2012 worden verantwoord. Een van de projecten is ingediend bij Europese Daphne programma en vraagt financiële ondersteuning voor het uitbreiden en verder professionaliseren van het 116000 nummer, het telefoonnummer voor ouders van Vermiste kinderen. De andere aanvraag is voorgelegd aan het Europees Civil Justice Programma en pleit voor het organiseren van een onderzoek onder de advocaten die zich binnen Europa bezighouden met het bijstaan van ouders in een ouderlijke kinderontvoeringzaak of toestemming

voor vertrek. Deze advocaten ontmoeten elkaar op een conferentie. Dit kan de basis zijn voor een digitaal platform in de toekomst. Met het geld van het fonds is een gedegen voorbereiding mogelijk gemaakt.

Overzicht van samenwerkingspartners.

In het kader van de dienstverlening wordt met vele organisaties samengewerkt zoals;

- Ministerie van Justitie
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Rechtbank Den Haag
- Diverse politie corpsen
- Het Openbaar Ministerie
- Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd geweld
- Koninklijke Marechaussee Schiphol
- Bureau Liaisonrechter Internationale Kinderontvoering
- Raad voor Rechtsbijstand
- Vereniging van Familierecht Advocaten en Scheidingsbemiddelaars (vFAS)
- Nederlands Instituut voor Psychologen (NIP)
- Vereniging voor Internationale kinderontvoeringsadvocaten
- Bureau Jeugdzorg
- Haags Conferentie voor Internationaal Privaatrecht
- Vieja vrouwenopvang
- Defence for children
- Childfocus Brussel, België
- Mikk, Mediation Bureau Berlijn, Duitsland
- International Family Law Group, Verenigd Koninkrijk

Het Centrum IKO begeleidt niet alleen ouders in Nederland, maar heeft eveneens veel contacten met ouders die in het buitenland woonachtig zijn.

5. Mediacontacten en publicaties

Persberichten

Het verschijnen van het jaarverslag over 2010 was voor het Centrum Internationale Kinderontvoering aanleiding om op 3 mei een persbericht naar buiten te brengen. Een onderdeel van het jaarverslag waren de cijfers over cross border mediatoon. Ouders die er samen niet uitkomen, kunnen behalve de gang naar de rechter sinds 2009 ook kiezen voor een cross border mediation. Van de 30 ouderparen die naar de rechter gingen hebben in 2010 negentien paren gekozen voor een cross border mediation.

Folders

In 2010 heeft het Centrum IKO naar verschillende instanties folders verzonden. De folders zijn onder andere verzonden aan gemeentes, politie, vestigingen van de Raad voor de Kinderbescherming en Bureau Jeugdzorg, het Juridisch Loket, vrouwenopvangcentra en rechtswinkels. De instanties hebben in 2011 regelmatig contact gezocht met het Centrum IKO. Zij geven aan hun cliënten de folder van het Centrum IKO.

Publicaties

In 2011 is het Centrum IKO een aantal keer in de media geweest. Het Centrum Internationale Kinderontvoering is in Nederland verantwoordelijk voor het 116000 nummer, de hulplijn voor het melden van vermiste kinderen. Het feit dat in 2011 verschillende malen Amber alerts in Nederland zijn uitgegeven door het Korps Landelijke Politie Diensten heeft geleid tot een artikel in het Nederlands Dagblad over de 116000 telefoonlijn en een toename van het aantal zoekresultaten op de website van het Centrum IKO. Daarnaast heeft de Media aandacht besteed aan de ontwikkelingen op het gebied van cross border mediation.

Het Centrum IKO begeleidt niet alleen ouders in Nederland, maar heeft eveneens veel contacten met ouders die in het buitenland woonachtig zijn. Op 10 september heeft het Centrum IKO in een uitzending van de Wereldomroep uitleg gegeven aan ouders in het buitenland. Een aantal ouders belden tijdens de uitzending voor advies. Het Centrum IKO vindt voorlichting belangrijk om te voorkomen dat ouders onverhoopt hun kind meenemen en later geconfronteerd worden met de gevolgen. In 2011 zijn relatief weinig kinderontvoeringszaken in de media geweest, wat als een positieve ontwikkeling kan worden gezien

De SDU

Het Centrum IKO is in 2010 gevraagd om als expertisecentrum mee te werken aan de publicatie Commentaar Relatierecht. In 2011 hebben de juristen van het Centrum IKO commentaar geschreven op het Haags Kinderontvoeringsverdrag, de Uitvoeringswet Internationale Kinderontvoering en artikel 10 en 11 Brussel II bis die betrekking hebben op een internationale kinderontvoering. Met behulp van literatuur, achtergrondkennis uit de praktijk en recente jurisprudentie hebben de juristen een commentaar geschreven waar een ieder werkzaam in het veld van kinderontvoering nuttige informatie uit kan destilleren. De uitgave wordt in de loop van 2012 gepubliceerd en zal gebruikt worden door advocaten, rechters en rechtenstudenten.

Publicaties

Hieronder volgt een overzicht van verschenen artikelen in kranten en tijdschriften en programma-items in radio- en televisieprogramma's waarin het Centrum IKO een rol speelt.

Tabel overzicht publicaties per krant, tijdschrift, radio en televisie

Kranten		
Datum	Titel/Onderwerp	Media
3-augustus	'Eén meldpunt voor vermist kind nodig'	Nederlands Dagblad

Radio		
Datum	Titel/Onderwerp	Zender
10-september	Expat on air	Wereldomroep

Televisie		
Datum	Titel/Onderwerp	Media
28-februari	'Eén meldpunt voor vermist kind nodig'	SBS 6
1-maart	Kinderontvoering- Editie NL	RTL 4

De website

Rapportage webstatistieken www.kinderontvoering.org 2011

Het Centrum IKO bekijkt maandelijks de webstatistieken van www.kinderontvoering.org. De gegevens worden bekeken op land, het aantal unieke bezoekers en welke pagina's zijn geraadpleegd.

Een overzicht.

Maand	Unieke bezoekers	Bezoeken	pagina's
Jan	1.374	1.840	6.695
Feb	1.274	1.712	5.369
Mrt	1.227	1.716	4.929
Apr	1.093	1.346	4.670
Mei	1.413	1.751	5.991
Jun	1.440	1.771	5.961
Jul	1.697	2.044	6.390
Aug	1.663	2.044	7.115
Sep	1.758	2.091	7.140
Okt	2.060	2.390	6.820
Nov	1.757	2.092	6.275
Dec	1.701	2.049	7.044
Totaal	18.457	22.846	74.399
Gemiddeld per maand	1.538	1.903	6.200

De maand september is wat betreft het aantal bekeken pagina's het drukste, gevolgd door augustus en december. Wat betreft aantal bezoeken en unieke bezoekers springt oktober er echter bovenuit.

Bezoekerskenmerken

Bezoekers vanuit de hele wereld bereiken de website. De top 15 van landen van waaruit bezoekers naar onze website komen.

	Land
1.	Nederland
2.	België
3.	Verenigde Staten
4.	Frankrijk
5.	Spanje
6.	Verenigd Koninkrijk
7.	Mexico
8.	Colombia
9.	Duitsland
10.	Argentinië
11.	Venezuela
12.	Canada
13.	Italië
14.	Rusland
15.	Griekenland

Surfgedrag

De website www.kinderontvoering.org dient bovenal als informatieplatform waarop zowel ouders als professionals praktische informatie opzoeken.

De 15 meest bekeken pagina's in 2011

	Pagina
1.	home
2.	landen
3.	veelgestelde-vragen
4.	documentatie
5.	informatie
6.	advies/uw-kind-is-meegenomen-naar-het-buitenland
7.	advies
8.	centrum
9.	advies/uw-kind-dreigt-meegenomen-te-worden-naar-het-buitenland
10.	landen/informatie
11.	informatie/erkenning-en-gezag
12.	centrum/contact
13.	advies/u-bent-van-plan-met-uw-kind-vanuit-het-buitenland-terug-te-keren-naar-nederland
14.	veelgestelde-vragen/mag-ik-zonder-toestemming-van-de-achterblijvende-ouder-naar-het-buitenland-op-vakantie-gaan
15.	informatie/politie

Hoe komt de bezoeker op onze site?

Bijna 2/3 van de bezoekers komt op de website via een zoekmachine (in vrijwel alle gevallen Google). De rest komt (in gelijke gevallen) op de site door zelf het adres in de adresbalk van de internetbrowser in te voeren, of via een link op een andere website.

Binnenkomst	% bezoeken
Direct (zelf naar kinderontvoering.org)	17 %
Google (of andere zoekmachines)	65 %
Verwijzing (vanaf andere site)	18 %
Totaal	100 %

De 15 meest gebruikte zoekwoorden in Google

	Zoekwoord
1.	Centrum IKO / centrum internationale kinderonvoering
2.	Kinderontvoering
3.	Centrale autoriteit
4.	Internationale kinderonvoering
5.	Haags kinderbeschermingsverdrag 1996
6.	Haags kinderonvoeringsverdrag
7.	www.kinderontvoering.org
8.	Uitvoeringswet kinderonvoering
9.	Mediacion internacional
10.	Ontvoering kind buitenland
11.	Implement the legal proceedings in the Netherlands
12.	Erkenning buitenlandse aktes rechtbank Amsterdam
13.	Raad van advies centrum IKO
14.	Brussel II bis
15.	Gezagsregister

6. Het Mediation Bureau

De cross border mediation zaken 2011

Sinds 2009 biedt het Centrum IKO ouders de mogelijkheid om hun geschil tijdens een cross border mediation te beslechten. Via het Mediation Bureau kunnen internationale kinderontvoeringszaken, internationale omgangszaken en toestemming voor vertrek-zaken worden behandeld. In 2011 hebben 19 mediations plaatsgevonden.

In het overzicht is weergegeven welke nationaliteiten er betrokken zijn bij de mediations, de leeftijden van de betrokken kinderen en of er een kindgesprek heeft plaatsgevonden voorafgaand aan de mediation. De uitkomst van een mediation is te verdelen in een gehele overeenstemming, een gedeeltelijke overeenstemming en geen overeenstemming. Een gehele overeenstemming houdt in dat ouders het in een vaststellingsovereenkomst eens zijn over de hoofdverblijfplaats van het kind en een bijbehorende contact- en zorgregeling. Op het moment dat de ouders tot een volledige overeenstemming komen wordt het verzoek tot terugleiding ingetrokken. Een gedeeltelijke overeenstemming houdt in dat ouders het niet eens zijn (geworden) over de hoofdverblijfplaats van het kind. Wel hebben de ouders geregeld in een vaststellingsovereenkomst op welke wijze zij de contact- en zorgregelingen organiseren, afhankelijk van het besluit van de rechter over de hoofdverblijfplaats van het kind.

Geen overeenstemming tussen ouders betekent dat de ouders niet tot een oplossing zijn gekomen er geen vaststellingsovereenkomst tot stand is gekomen.

In 2011 zijn in totaal 19 zaken behandeld in cross border mediation, waarvan 14 internationale kinderontvoeringszaken (74%), 3 internationale omgangszaken (16%) en 2 toestemming voor vertrek-zaken (10%). De verzoeken tot cross border mediation worden via verschillende wegen bij het Mediation Bureau geplaatst. Van de 19 cross border mediations zijn er 14 verzoeken via de rechtbank 's-Gravenhage (74%), 2 verzoeken via het Gerechtshof 's-Gravenhage (10%), 2 verzoeken via de Centrale autoriteit (10%) en 1 verzoek via de ouders (5%) bij het Mediation Bureau binnen gekomen.

Er zijn in totaal ouders uit 10 verschillende landen bij de cross border mediations betrokken geweest, waarbij de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk ieder in 4 zaken betrokken waren (42%). De landen België, Denemarken en Spanje waren ieder in 2 zaken betrokken (31,5%). De landen Argentinië, Suriname, Italië, Oostenrijk en Nigeria zijn ieder in een zaak betrokken geweest, wat een totaal van 5 cross border mediations oplevert (26,5%).

De taal die tijdens de cross border mediations wordt gesproken is afhankelijk van de gemeenschappelijke taal waarin ouders thuis gewoon zijn met elkaar te communiceren. Tijdens de 19 mediations is in 10 zaken Engels gesproken (53%). In 4 zaken was het Nederlands de voertaal (21%) en in 5 zaken werd een taal gesproken waar een tolk noodzakelijk bleek (26%).

Het Kindgesprek

De 19 ouderparen die hebben deelgenomen aan de cross border mediations hadden samen 37 kinderen. Van deze 37 kinderen zijn er 19 kinderen gehoord (51%). Kinderen worden vanaf 4 jaar gehoord door een deskundige kinderpsycholoog die tevens deel uitmaakt van het team cross border mediators, maar niet betrokken is bij de zaak. Het verslag van 'de stem van het kind' is ingebracht in de cross border mediation.

Cross border mediation in Internationale kinderontvoeringszaken.

Het Mediation Bureau heeft in totaal 19 regiezittingen van de rechtbank bijgewoond, waarvan in 13 zaken een cross border mediation heeft plaatsgevonden (68%). In totaal zijn er 14 cross border mediations in internationale kinderontvoeringszaken geweest, waarvan 13 zaken via de regiezitting (93%) en 1 zaak via de Centrale autoriteit (7%) zijn doorverwezen. In 13 cross border mediations was moeder degene die het kind heeft meegenomen of achtergehouden (93%), en in 1 zaak was het vader die het kind heeft meegenomen of achtergehouden (7%). In één van de zaken was Bureau Jeugdzorg partij en heeft in een cross border mediation, naast de ouders, deelgenomen.

Cross border mediation in Internationale omgangszaken

Bij het Mediation Bureau zijn in totaal 3 verzoeken tot internationale omgang binnen gekomen, waarvan 1 verzoek via het Gerechtshof 's-Gravenhage, 1 verzoek via de Centrale autoriteit en 1 verzoek via de ouders. In alle drie de zaken was er reeds overeenstemming over de verblijfplaats van het kind bij de moeder in Nederland en heeft de vader een verzoek tot het vaststellen van een internationale omgangsregeling geplaatst.

Cross border mediation in zaken waar sprake was van Toestemming voor vertrek

Bij het Mediation Bureau zijn in totaal 2 verzoeken voor toestemming tot vertrek van een ouder met het kind naar het buitenland geplaatst door de rechtbank 's-Gravenhage en het Gerechtshof 's-Gravenhage. In één zaak is het verzoek door vader gedaan en in één zaak is het verzoek door moeder gedaan.

Het Resultaat

Van de 19 cross border mediations in het jaar 2011 hebben 8 mediations tot een volledige overeenstemming geleid en 2 mediations tot een gedeeltelijke overeenstemming. In 9 mediations is geen overeenstemming bereikt, maar zijn de ouders wel weer met elkaar in gesprek geraakt. In meer dan de helft van de cross border mediations (53%) hebben ouders met elkaar overeenstemming bereikt over de verblijfplaats van hun kinderen en/of contact- en zorgregelingen.

November 2009 - 2011

Vanaf het begin van de pilot in november 2009 hebben in totaal 42 mediations plaatsgevonden. Van de 42 cross border mediations hebben 18 mediations tot een volledige overeenstemming geleid en 8 mediations tot een gedeeltelijke overeenstemming. In bijna twee derde van de cross border mediations (62%) zijn ouders tot een gehele of gedeeltelijke overeenstemming gekomen.

Opleiding Cross Border Mediators

In november 2010 – april 2011 heeft het Centrum Internationale Kinderontvoering voor de tweede maal een kopstudie georganiseerd om familiemediators op te leiden tot cross border mediators in Kinderontvoeringszaken. In 2011 zijn 10 mediators, met diverse achtergronden succesvol getraind. In totaal zijn er nu 18 mediators opgeleid. Hiervan heeft de helft een psychologische achtergrond en de andere helft een juridische achtergrond. Alle mediators hebben kennis en ervaring met internationale kinderontvoering.

Tijdens de opleiding zijn diverse aspecten aan bod gekomen. Zo is uitgebreid aandacht besteed aan de invloed van culturele diversiteiten en de machtsverhoudingen binnen de relatie van ouders. Ook familie-systemen en de invloed van de directe omgeving op de betrokken ouders zijn hierbij aanbod gekomen. De procesgang en de samenwerking in een co-mediation kwam aan bod. In samenwerking met de Centrale autoriteit en de Rechtbank 's-Gravenhage zijn de mediators getraind op de juridische aspecten van internationale kinderontvoering, waarbij onder meer aandacht is besteed aan het Haags kinderontvoeringsverdrag 1980 en de Europese verordening Brussel II bis.

Het opstellen van de vaststellingsovereenkomst en de rol en de coördinatie van het Mediation Bureau is belangrijk om een snelle en effectieve werkwijze te bevorderen. Het kind speelt een belangrijke rol in de mediation. Daarom hebben de mediators training gekregen hoe de stem van een kind in een mediation kan worden ingebracht.

Verder is er gekeken naar andere cross border systemen die binnen Europa gangbaar zijn. Alle mediators zijn ingewijd in het Nederlandse cross border mediation model. Alle trainingen zijn gegeven door professionals die ruim ervaring hebben op hun eigen vakgebied.

In Samenspraak met het ministerie van Veiligheid en Justitie en de Raad voor Rechtsbijstand is een regeling getroffen vóór mensen die zich uitspreken voor een cross border mediation. Ouders die doorverwezen worden door de Centrale autoriteit of door de Rechtbank of Hof Den Haag naar het Mediation Bureau en daarvan gebruik willen maken, kunnen een tegemoetkoming krijgen in de kosten. Zij betalen een eigen bijdrage naar gelang het inkomen. Deze regeling heeft tot doel de drempel voor ouders die middels een cross border mediation samen naar een oplossing zoeken te verlagen.

Bijlagen

Overzicht cijfers 1 januari tot en met 31 december 2011

Overzicht cijfers 1 januari tot en met 31 december 2011

Verzorgende ouder ontvoerder (c01)

Verzorgende ouder ontvoerder			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	België	1	3		1
Nederland	België	2	8 en 10		1
Nederland	België	2	8 en 10		1
Nederland	België	1	1		1
Nederland	België	2	4 en 7		1
Nederland	Bonaire	1	13		1
Nederland	Bosnië en Herzegovina	1	2		1
Nederland	Bosnië en Herzegovina	1	0		1
Nederland	Brazilië	1	8		1
Nederland	Canada	1	7		1
Nederland	Canada	1	8		1
Nederland	Duitsland	1	0		1
Nederland	Duitsland	1	1		1
Nederland	Duitsland	2	8 en 9		1
Nederland	Duitsland	2	10 en 8	1	
Nederland	Duitsland	3	11, 8 en 5		1
Nederland	Ecuador	1	onbekend	1	
Nederland	Finland	1	1		1
Nederland	Finland	2	9 en 7		1
Nederland	Frankrijk	2	3 en 5		1
Nederland	Frankrijk	2	0 en 1		1
Nederland	Frankrijk	1	1		1
Nederland	Frankrijk	1	4		1
Nederland	Georgië	1	1		1
Nederland	Griekenland	2	6 en 4		1
Nederland	Hongarije	1	3		1
Nederland	Israël	3	19, 15 en 13		1
Nederland	Israël	2	3 en 1		1
Nederland	Israël	2	9 en 11		1
Nederland	Marokko	2	4 en 2		1
Nederland	Polen	1	3		1
Nederland	Polen	1	3		1
Nederland	Polen	1	3		1
Nederland	Polen	1	2		1
Nederland	Spanje	2	10 en 7		1
Nederland	Spanje	3	1, 11 en 8		1
Nederland	Spanje	1	5		1
Nederland	Turkije	1	0		1
Nederland	Turkije	2	6 en 6		1
Nederland	Turkije	2	11 en 5		1
Nederland	Turkije	1	9		1
Nederland	Turkije	1	3		1
Nederland	Turkije	1	1		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	13		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	7 en 10		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	4	3, 5, 6 en 0	1	
Nederland	Verenigde Staten	2	11 en 16		1
Nederland	Verenigde Staten	2	7 en 16		1
Nederland	Verenigde Staten	1	0		1

Nederland	Verenigde Staten	1	1	1	
Nederland	Verenigde Staten	1	2		1
Argentinië	Nederland	1	1		1
België	Nederland	1	0		1
België	Nederland	1	0		1
België	Nederland	1	8		1
Canada	Nederland	1	4		1
Denemarken	Nederland	1	3		1
Duitsland	Nederland	2	12 en 14	1	
Duitsland	Nederland	2	en		1
Griekenland	Nederland	2	3 en 6		1
Griekenland	Nederland	2	13 en 11		1
Italië	Nederland	4	13, 10, 8 en 6		1
Noorwegen	Nederland	2	14 en 11		1
Spanje	Nederland	1	1		1
Spanje	Nederland	2	13 en 9		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	1	5		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	1	5		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	1	4		1
Verenigde Staten	Nederland	3	14, 11 en 5		1
Verenigde Staten	Nederland	1	7		1
Verenigde Staten	Nederland	1	0		1
Verenigde Staten	Nederland	1	11		1
Verenigde Staten	Nederland	1	11		1
Nederland	onbekend	2	onbekend		1
Canada	Verenigde Staten	3	9, 5 en 1		1
Duitsland	Turkije	2	4 en 2		1
Duitsland	België	2	9 en 12	1	
Marokko	Malta	1	1		1
Verenigd Koninkrijk	Spanje	1	4		1
Verenigde Staten	Marokko	1	2		1
Totaal:		123		6	74

Verzorgende ouder ontvoerder (c01)					
Verzorgende ouder ontvoerder			Niet Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Bangladesh	1	9		1
Nederland	Bolivia	1	13		1
Nederland	India	1	4		1
Nederland	Egypte	1	0		1
Nederland	Egypte	3	9, 9 en 8		1
Nederland	Filipijnen	3	8, 6 en 3		1
Nederland	India	1	2		1
Nederland	Irak	2	2 en 4		1
Nederland	Iran	1	3		1
Nederland	Japan	1	2		1
Nederland	Pakistan	3	11, 9 en 2		1
Nederland	Suriname	3	3, 1 en 1		1
Nederland	Suriname	1	6		1

Nederland	Tunesië	2	7 en 4		1
Nederland	Verenigde Arabische Emiraten	2	5 en 7	1	
Palestijnse gebieds-delen	Nederland	3	12, 8 en 9		1
Nigeria	Nederland	2	11 en 9		1
België	Frankrijk – Frans-Guyana	3	6, 4 en 2		1
Irak	Jordanië	1	2		1
Turkije	Wit-Rusland (zie Belarus)	1	2		1
Verenigde Staten	Ethiopië	1	8		1
Totaal:		37		1	20
Totaal aantal zaken betreffende Verzorgende Ouder Ontvoerder: 101					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Verzorgende Ouder Ontvoerder: 160					

Niet Verzorgende Ouder Ontvoerder (c02)					
Niet Verzorgende Ouder Ontvoerder			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Bosnië en Herzegovina	2	7 en 4	1	
Nederland	Denemarken	1	14		1
Nederland	Duitsland	1	3		1
Nederland	Frankrijk	1	13		1
Nederland	Oekraïne	1	4		1
Nederland	Macedonië	1	6	1	
Nederland	Slovenië	1	0	1	
Nederland	Spanje	1	12		1
Nederland	Turkije	2	10 en 8		1
Nederland	Turkije	2	3 en	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	4	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	6 en 5	1	
Nederland	Zweden	1	7		1
België	Nederland	2	8 en 12		1
België	Nederland	1	2	1	
Brazilië	Nederland	1	4		1
Bulgarije	Nederland	1	13	1	
Dominicaanse Republiek	Nederland	1	onbekend	1	
Frankrijk	Nederland	1	3	1	
Frankrijk	Nederland	3	13, 12 en 9	1	
Frankrijk	Nederland	3	13, 12 en 9	1	
Guatemala	Nederland	1	7		1
Mexico	Nederland	1	3	1	
Roemenië	Nederland	2	10 en 8	1	
Turkije	Nederland	1	9	1	
Polen	Nederland	1	3	1	
Polen	Nederland	1	14		1
Verenigde Staten	Nederland	1	9	1	
Zweden	Nederland	2	4 en 8		1
Costa Rica	Italië	1	0	1	
Duitsland	Spanje	1	5	1	
Turkije	Verenigde Staten	1	8	1	
Verenigde Staten	Marokko	1	4	1	
Totaal:		44		21	12

Niet Verzorgende Ouder Ontvoerder (c02)					
Niet Verzorgende Ouder Ontvoerder			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Bolivia	1	9	1	
Nederland	Bolivia	1	8	1	
Nederland	Bolivia	1	8	1	
Nederland	Botswana	1	12		1
Nederland	Egypte	2	10 en 14	1	
Nederland	Egypte	2	12 en 9	1	
Nederland	Irak	1	5	1	
Nederland	Irak	2	15 en 12	1	
Nederland	Libanon	2	12 en 10	1	
Nederland	Rusland	1	4		1
Nederland	Suriname	1	2	1	
Nederland	Suriname	3	9, 7 en 2	1	
Nederland	Suriname	1	3		1
Nederland	Syrië	1	7		1
Nederland	Syrië	2	14	1	
Aruba	Nederland	2	9 en 15	1	
Frankrijk – Martinique	Nederland	2	10 en 7		1
Iran	Nederland	1	1	1	
Oman	Nederland	2	3 en 4	1	
Syrië	Nederland	1	4	1	
Bonaire	Libanon	2	15 en 17	1	
Frankrijk	Aruba	1	8	1	
Totaal:		33		17	5
Totaal aantal zaken betreffende Niet Verzorgende Ouder Ontvoerder: 55					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Niet Verzorgende Ouder Ontvoerder: 77					

Co- ouder Ontvoerder (c03)					
Co- ouder Ontvoerder			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Colombia	2	4 en 6		1
Nederland	Nederland	2	9 en 5	1	
Nederland	Portugal	1	2		1
Verenigde Staten	Nederland	1	12		1
Totaal:		6		1	3
Totaal aantal zaken betreffende Co- ouder Ontvoerder: 4					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Co- ouder Ontvoerder: 6					

Ontvoering door familie (c06)						
Ontvoering door familie			Verdragsland			
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder	Familie
Nederland	België	1	12			Oma mz
Nederland	Turkije	1	16			Zus
Nederland	Portugal	1	5			Opa en oma mz
Totaal:	Egypte	3		0	0	

Ontvoering door familie (c06)						
Ontvoering door familie			Niet - Verdragsland			
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder	Zus andere dochter
Nederland	Kosovo	3	12, 9 en 5			
Totaal:		3		0	0	
Totaal aantal zaken betreffende Ontvoering door familie: 4						
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Ontvoering door familie: 6						

Preventie (c11)					
Preventie			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Argentinië	2	2 en 0	1	
Nederland	Australië	1	9		1
Nederland	België	1	6	1	
Nederland	België	1	12	1	
Nederland	Bonaire	1	2		1
Nederland	Brazilië	2	7 en 5		1
Nederland	Brazilië	1	4		1
Nederland	Brazilië	1	4		1
Nederland	Brazilië	2	8 en 10		1
Nederland	Brazilië	1	0		1
Nederland	Brazilië	1	5		1
Nederland	Brazilië	1	1		1
Nederland	Brazilië	1	2		1
Nederland	Burkina Faso	2	3 en 3	1	
Nederland	Canada	1	4		1
Nederland	Duitsland	1	4	1	
Nederland	Ecuador	1	14		1
Nederland	Frankrijk	1	7	1	
Nederland	Frankrijk – Martinique	3	2, 6 en 9	1	
Nederland	Griekenland	2	8 en 11		1
Nederland	Hongarije	2	2 en 7		1
Nederland	Hong Kong (China)	1	2		1
Nederland	Italië	2	4 en 8		1
Nederland	Italië	1	7		1
Nederland	Italië	1	3	1	
Nederland	Israël	1	6	1	
Nederland	Marokko	1	7	1	
Nederland	Marokko	2	2 en 4		1
Nederland	Marokko	2	12 en 14	1	
Nederland	Marokko	1	2	1	

Nederland	Marokko	1	8	1	
Nederland	Marokko	1	3	1	
Nederland	Marokko	1	3	1	
Nederland	Marokko	3	6, 4 en 0		1
Nederland	Marokko	2	13 en 6	1	
Nederland	Marokko	3	7, 5 en 1	1	
Nederland	Marokko	2	4 en 3		1
Nederland	Marokko	2	4 en 2	1	
Nederland	Marokko	1	0		1
Nederland	Marokko	1	3	1	
Nederland	Marokko	2	3 en		1
Nederland	Mexico	1	4		1
Nederland	Mexico	2	1 en 10	1	
Nederland	Oekraïne	1	0		1
Nederland	Peru	1	4		1
Nederland	Polen	1	2		1
Nederland	Portugal	1	2		1
Nederland	Roemenië	2	8 en 6		1
Nederland	Spanje	3	1, 11 en 8		1
Nederland	Spanje	1	6	1	
Nederland	Spanje	2	6 en 11	1	
Nederland	Sri Lanka	2	3 en 1	1	
Nederland	Sri Lanka	1	5		1
Nederland	Thailand	1	3	1	
Nederland	Thailand	1	12	1	
Nederland	Turkije	1	2	1	
Nederland	Turkije	1	14	1	
Nederland	Turkije	2	2 en 3	1	
Nederland	Turkije	1	8	1	
Nederland	Turkije	2	7 en 1	1	
Nederland	Turkije	1	2	1	
Nederland	Turkije	4	onbekend		
Nederland	Turkije	3	7, 3 en 2	1	
Nederland	Turkije	1	8	1	
Nederland	Turkije	1	1	1	
Nederland	Turkije	2	12 en 1	1	
Nederland	Turkije	1	onbekend	1	
Nederland	Turkije	1	6	1	
Nederland	Turkije	1	4	1	
Nederland	Trinidad en Tobago	1	4		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	9	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	3		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	3 en 5		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	3	7, 5 en 2		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	2	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	4	1	
Nederland	Verenigde Staten	2	5 en 1	1	
Nederland	Verenigde Staten	3	8, 13 en 11	1	
Nederland	Verenigde Staten	1	15	1	
Nederland	Verenigde Staten	2	12 en 13	1	
Nederland	Verenigde Staten	4	3, 6, 7 en 9		1
Nederland	Verenigde Staten	1	14	1	
Nederland	Verenigde Staten	1	11	1	
Nederland	Verenigde Staten	1	3		1
Nederland	Zuid-Afrika	1	2		1
Nederland	Zwitserland	1	7	1	

Vervolg: Preventie

Argentinië	Nederland	2	9 en 7		1
Canada	Nederland	1	5		1
Duitsland	Nederland	1	6		1
Griekenland	Nederland	1	10		1
Verenigde Staten	Nederland	1	2	1	
Zuid-Afrika	Nederland	2	6 en 4	1	
Spanje	Verenigd Koninkrijk	1	3		1
Totaal:		138		50	41

Preventie (c11)					
Preventie			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Afganistan	1	2	1	
Nederland	Algerije	3	4, 6 en 8	1	
Nederland	Bangladesh	2	14 en 11	1	
Nederland	Cambodja	2	9 en 6	1	
Nederland	China (zie Hongkong of Macau)	2	7 en 2		1
Nederland	Curaçao	1	3	1	
Nederland	Egypte	2	7 en 3	1	
Nederland	Egypte	1	0	1	
Nederland	Egypte	1	1	1	
Nederland	Egypte	2	8 en 5	1	
Nederland	Egypte	3	onbekend	1	
Nederland	Egypte	1	15	1	
Nederland	Egypte	1	5	1	
Nederland	Egypte	1	ongeboren	1	
Nederland	Egypte	1	13	1	
Nederland	Egypte	2	3 en 4	1	
Nederland	Egypte	2	6 en 3	1	
Nederland	Egypte	1	1	1	
Nederland	Ethiopië	2	5 en 3		1
Nederland	Grenada	1	8	1	
Nederland	India	1	0		1
Nederland	Indonesië	1	2	1	
Nederland	Indonesië	1	6		1
Nederland	Irak	2	2 en 4	1	
Nederland	Irak	2	5 en 4	1	
Nederland	Iran	1	9		1
Nederland	Iran	2	9 en 12	1	
Nederland	Jordanië	1	5	1	
Nederland	Kameroen	1	10	1	
Nederland	Kenia	1	3	1	
Nederland	Libanon	1	3	1	
Nederland	Nigeria	5	4, 4, 8, 7 en 16	1	
Nederland	Nigeria	2	7 en 2	1	
Nederland	Nigeria	1	10	1	
Nederland	Singapore	1	2	1	
Nederland	Sudan	2	8 en 9	1	
Nederland	Suriname	1	7		1
Nederland	Suriname	1	2		1
Nederland	Suriname	1	1	1	
Nederland	Suriname	1	1	1	
Nederland	Suriname	1	4		1

Nederland	Suriname	1	8	1	
Nederland	Suriname	2	6 en 13	1	
Nederland	Syrië	2	7 en 1	1	
Nederland	Syrië	1	10	1	
Nederland	Rusland	1	2		1
Nederland	Rusland	1	4		1
Nederland	Rusland	1	6		1
Nederland	Tunesië	2	4 en 1	1	
Nederland	Tunesië	1	1	1	
Nederland	Tunesië	2	7 en 4	1	
Nederland	Verenigde Arabische Emiraten	4	0, 2, 5 en 7	1	
Nederland	Verenigde Arabische Emiraten	2	5 en 8	1	
Nederland	Vietnam	1	10		1
Nederland	onbekend	1	2	1	
België	Gambia	2	2 en 3		1
België	Pakistan	1	0	1	
Hongarije	Suriname	2	9 en 7	1	
Verenigde Staten	Curaçao	1	1	1	
Verenigde Staten	Sint Maarten	1	1	1	
Zweden	Libanon	4	12, 10, 6 en 4	1	
Totaal:		95		48	13
Totaal aantal zaken betreffende Preventie : 154					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Preventie: 233					

Internationale Omgangsregeling (c12)					
Internationale Omgangsregeling			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	België	1	9		1
Nederland	België	1	5		1
Nederland	Canada	1	8		1
Nederland	Duitsland	1	0		1
Nederland	Frankrijk	1	9		1
Nederland	Frankrijk	1	5	1	
Nederland	Italië	1	5		1
Nederland	Portugal	1	7		1
Nederland	Spanje	2	9 en 10		1
Nederland	Spanje	1	1		1
Nederland	Turkije	1	2	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	2 en 3		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	3		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	12 en 10	1	
Nederland	Verenigde Staten	1	1	1	
Nederland	Verenigde Staten	1	8	1	
Argentinië	Nederland	2	9 en 7		1
België	Nederland	2	7 en 3		1
Brazilië	Nederland	2	5 en 3		1
Denemarken	Nederland	2	6 en 3		1
Frankrijk	Nederland	3	13, 12 en 9	1	
Polen	Nederland	1	5		1
Roemenië	Nederland	2	6 en 4		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	2	3 en 2		1

Vervolg: Internationale Omgangsregeling

Verenigde Staten	Nederland	3	13, 15 en 7		1
Verenigde Staten	Nederland	1	7		1
Verenigde Staten	Nederland	1	3		1
Verenigde Staten	Nederland	1	1		1
Finland	Spanje	1	4		1
Totaal:		42		6	23

Internationale Omgangsregeling (c12)					
Internationale Omgangsregeling			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Egypte	1	0		1
Nederland	Indonesië	2	12 en 16	1	
Suriname	Nederland	1	onbekend		1
onbekend	Nederland	1	onbekend		1
Nederland	onbekend	1	onbekend		1
Totaal:		6		1	4
Totaal aantal zaken betreffende Internationale Omgangsregeling: 34					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Internationale Omgangsregeling: 48					

Toestemming voor Vertrek (c13)					
Toestemming voor Vertrek			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Albanië	1	2		1
Nederland	België	3	5, 5 en 4		1
Nederland	Canada	1	3		1
Nederland	Duitsland	1	0		1
Nederland	IJsland	1	2		1
Nederland	Italië	1	4		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	3	9, 12 en 14		1
Australië	Nederland	2	3 en 4		1
België	Nederland	2	12 en 10		1
Bulgarije	Nederland	1	1	1	
Canada	Nederland	1	1		1
Denemarken	Nederland	1	1	1	
Griekenland	Nederland	1	3		1
Griekenland	Nederland	1	3		1
Ierland	Nederland	3	10, 6 en 3		1
Italië	Nederland	1	2		1
Italië	Nederland	1	2		1
Italië	Nederland	1	2		1
Portugal	Nederland	2	4 en 1		1
Turkije	Nederland	1	10		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	1	1		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	2	2 en 4		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	3	9, 7 en 6	1	
Verenigde Staten	Nederland	3	13, 15 en 17	1	
Verenigde Staten	Nederland	1	1		1
Verenigde Staten	Nederland	3	12, 8 en 3		1
Zuid-Afrika	Nederland	3	13, 12 en 11	1	
Zwitserland	Nederland	3	4, 6 en 8		1
Totaal:		48		5	23

Toestemming voor vertrek (c13)					
Toestemming voor vertrek			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Bolivia	1	13		1
Nederland	Irak	1	12	1	
Nederland	Sudan	1	4		1
Nederland	onbekend	1	7		1
Egypte	Nederland	1	0		1
Jemen	Nederland	1	7		1
Totaal:		6		1	5
Totaal aantal zaken betreffende Toestemming voor Vertrek: 34					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Toestemming voor Vertrek: 54					

Toestemming voor vakantie (c14)					
Toestemming voor vakantie			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Argentinië	2	0	1	
Nederland	Colombia	2	4 en 6		1
Nederland	Duitsland	1	3		1
Nederland	Duitsland	1	6	1	
Nederland	Ecuador	1	13		1
Nederland	Frankrijk	1	7		1
Nederland	Griekenland	2	8 en 11		1
Nederland	Kroatië	1	4	1	
Nederland	Luxemburg	2	5 en 7		1
Nederland	Marokko	1	3	1	
Nederland	Marokko	1	2	1	
Nederland	Polen	1	6		1
Nederland	Portugal	1	2		1
Nederland	Spanje	2	3 en 4		1
Nederland	Spanje	2	6	1	
Nederland	Spanje	1	9	1	
Nederland	Thailand	1	15		1
Nederland	Thailand	1	12	1	
Nederland	Turkije	1	2	1	
Nederland	Turkije	1	1		1
Nederland	Turkije	1	4	1	
Nederland	Turkije	2	10 en 8		1
Nederland	Turkije	1	14	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	1	onbekend	1	
Nederland	Verenigde Staten	2	5 en 1	1	
Nederland	Verenigde Staten	2	8 en 10		1
Frankrijk	Nederland	2	8 en 9		1
Frankrijk	Nederland	3	13, 12 en 9	1	
Totaal:		40		14	14

Toestemming voor vakantie (c14)					
Toestemming voor vakantie			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Egypte	2	8 en 5	1	
Nederland	Grenada	1	8	1	
Nederland	Iran	1	9		1
Nederland	Suriname	1	11		1
Nederland	Suriname	1	onbekend	1	
Nederland	Suriname	2	6 en 13	1	
Nederland	Tunesië	2	7 en 4	1	
Nederland	Tunesië	1	3	1	1
Nederland	Verenigde Arabische Emiraten	2	5 en 8	1	
Totaal:		13		7	3
Totaal aantal zaken betreffende Toestemming voor vakantie: 37					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Toestemming voor vakantie: 53					

Binnenlandse ontvoering/omgang (c05)					
Binnenlandse ontvoering/omgang			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Nederland	1	2	1	
Nederland	Nederland	1	12	1	
Nederland	Nederland	1	8	1	
Nederland	Nederland	1	0	1	
Nederland	Nederland	1	13	1	
Nederland	Nederland	1	0		1
Nederland	Nederland	2	14 en 11		1
Nederland	Nederland	1	onbekend		1
Nederland	Nederland	1	5	1	
Nederland	Nederland	1	5	1	
Nederland	Nederland	2	9 en 5	1	
Nederland	Nederland	1	5	1	
Frankrijk	Frankrijk	2	2 en 1		1
Turkije	Turkije	1	6		1
Verenigd Koninkrijk	Verenigd Koninkrijk	3	9, 6 en 5		1
Totaal:		20		9	6

Weerleggen van dreiging (c15)					
Weerleggen van dreiging			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Duitsland	1	3		1
Nederland	Verenigde Staten	2	8 en 10		1
Verenigde Staten	Nederland	3	11, 12 en 13	1	
Totaal:		6		1	2

Weerleggen van dreiging (c15)					
Weerleggen van dreiging			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Curaçao	1	3		1
Totaal:		1		0	1
Totaal aantal zaken betreffende Weerleggen van dreiging: 4					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Weerleggen van dreiging: 7					

Geoorloofde Overbrenging (c21)					
Geoorloofde Overbrenging			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Australië	1	9		1
Nederland	België	1	5		1
Nederland	Canada	1	8		1
Nederland	Duitsland	1	1		1
Nederland	Griekenland	1	6	1	
Nederland	Hongarije	1	3		1
Nederland	Italië	2	4 en 8		1
Nederland	IJsland	1	1		1
Nederland	Marokko	1	14		1
Nederland	Nederland	1	0		1
Nederland	Portugal	1	7		1
Nederland	Spanje	1	9		1
Nederland	Sri Lanka	1	5		1
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	6 en 5	1	
Nederland	Verenigd Koninkrijk	2	2 en 3		1
Nederland	Verenigde Staten	1	3		1
Noorwegen	Nederland	3	10, 13 en 16	1	
Totaal		22		3	14

Geoorloofde Overbrenging: (c15)					
Geoorloofde Overbrenging:			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Angola	1	4		1
Nederland	Rusland	1	0		1
Nederland	Rusland	1	0		1
Nederland	Suriname	1	8		1
Nederland	Suriname	1	4		1
Nederland	Suriname	1	onbekend		1
Curaçao	Canada	1	7		1
Totaal:		7		0	7
Totaal aantal zaken betreffende Geoorloofde Overbrenging: 24					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Geoorloofde Overbrenging: 29					

Kind terug (c31)					
Kind terug			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Bosnië en Herzegovina	1	2		1
Nederland	Duitsland	2	8 en 9		1
Nederland	Israël	2	3 en 1		1
Nederland	Macedonië	1	6	1	
Nederland	Peru	1	4		1
Nederland	Polen	1	3		1
Nederland	Polen	1	2		1
Nederland	Portugal	1	2		1
Nederland	Verenigde Staten	2	11 en 16		1
België	Nederland	1	0		1
Guatemala	Nederland	1	7		1
Verenigd Koninkrijk	Nederland	3	9, 7 en 6	1	
Verenigd Koninkrijk	Nederland	1	4		1
Duitsland	Spanje	1	5	1	
Totaal:		19		3	11

Kind terug (c31)					
Kind terug			Niet - Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Angola	1	4		1
Nederland	India	1	4		1
Nederland	Kosovo	3	12, 9 en 5	1	
Totaal:		5		1	2
Totaal aantal zaken betreffende Kind terug: 17					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende Kind terug: 24					

116000 (c42)					
116000			Verdragsland		
Van	Naar	Kinderen	Leeftijd	Vader	Moeder
Nederland	Frankrijk	1	5	1	
Totaal		1		1	
Totaal aantal zaken betreffende 116000: 1					
Totaal aantal kinderen in zaken betreffende 116000: 1					

Colofon

Centrum Internationale Kinderontvoering (Centrum IKO)

Het Centrum Internationale Kinderontvoering is opgericht in 2006 door Stichting De Ombudsman in samenwerking met Defence for Children International Nederland, Stichting Lawine en Stichting Gestolen kinderen en met subsidie van het ministerie van Justitie. In 2009 is het Centrum IKO verzelfstandigd.

Websites

www.kinderontvoering.org
www.childabductioncentre.org

Telefoonnummer

+31 (0)88 800 90 00

Postadres

Postbus 2006
1200 CA Hilversum

Fax

+31 (0)88 800 90 90

E-mailadres

info@kinderontvoering.org
info@childabductioncentre.org

Mediation Bureau

Telefoonnummer

+31 (0)88-8009009

E-mailadres

info@mediationbureau.org

Bijdragen

Martine Molendijk
Els Prins
Maartje Schulte
Christina Lazar

Ontwerp

www.grosscreative.com

Druk

Faktor 50

Hilversum, 2012

Jaarverslag 2011

Centrum Internationale Kinderontvoering

Websites

www.kinderontvoering.org
www.childabductioncentre.org

Telefoonnummer

+31 (0)38 800 90 00

Postadres

Postbus 2006
1200 CA Hilversum